

Bakıda qadına qarşı iyrənc cinayət - fotoları ilə şantaj edib, pullarını aldılar

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 13 mart 2018-ci il Çərşənbə axşamı № 57 (6946) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Seçkinin ən çətin mərhələsi bitdi

Azay Quliyev:

"Azərbaycanda seçki mühiti kifayət qəder münbitdir və bütün namizədlər üçün bərabər şərait yaradılır"

yazısı səh.5-də

"Azərbaycan və Gürcüstan arasında əməkdaşlıq yalnız regional deyil, global səviyyədə də uğurludur" - prezident İlham Əliyev

yazısı səh.5-də

Şagirdlərlə bağlı yayılan iki mübhəm xəbər - əsası varmı...

yazısı səh.12-də

Mirşahin Ağayevin yeni komandası - adlar

yazısı səh.6-də

Nəticəsiz mitinqlər - sivil dünya etiraz formalarını dəyişir

yazısı səh.7-də

Yevlaxda yol qəzasına düşən şagirdlər yenidən imtahan verəcək

yazısı səh.12-də

Aprəl qazisi pensiya ala bilmir

yazısı səh.3-də

Məhkumdan Tağı Əhmədovun hakim oğluna sərt ittihamlar

yazısı səh.4-də

Dünyanı qorxudan "Lassa qızdırması" ölkəmizə də gələ bilərmi...

yazısı səh.10-də

Avropada miqrantların "qara günləri" başlayıb - kütləvi deportasiya

yazısı səh.13-də

Qarabağ separatçısına tribuna və mükafat verməklə ağ edən... Ağ Ev

yazısı səh.11-də

"Azərbaycan Ermənistanın izolyasiyasını uğurla həyata keçirir..."

ƏQRƏBLƏR BAKIDA TUTUŞDURULUR -

AZƏRBAYCAN REGIONAL OYUNÇU KİMİ EPİSENTRDƏ

Gürcüstanın baş naziri böyük bir nümayəndə heyəti ilə ölkəmizdədir; gürcü baş nazirin İrevan səfərindən cəmi 10 gün sonra Azərbaycana gəlişinin pərdəarxası; sabah Azərbaycan, Türkiyə və İran baş diplomatlarının Bakı sammiti, gələn həftə isə dördlü sammit olacaq...

Rəsmi Bakı ABŞ səfirini XİN-ə çağırdı, Dövlət Departamentinə nota verdi

Qarabağdakı qondarma rejimin başçısının ABŞ Konqresinə dəvət olunması Bakı ilə Ağ Ev arasında gərginliyə səbəb oldu

yazısı səh.9-də

Əkrəm Həsənov:

"Azərbaycanda mağazaların birbaşa kreditlə mal satmaq hüququ yoxdur"

yazısı səh.12-də

Etimad Əsədov:

"Şəhid ailəsi və Qarabağ əlillərinin mənzil təminatına dair prezidentin sərəncamının icrası yubanır"

yazısı səh.3-də

Novella Cəfəroğlu:

"Əli İnsanov da, İlqar Məmmədov da buraxılacaq"

yazısı səh.4-də

Prezident əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatına 21 milyon manat ayırdı

Prezident İlham Əliyev əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması və əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

"AzərTAC"-ın məlumatına görə, əhalisi 597 min nəfərə yaxın olan 38 şəhər və rayonun 248 yaşayış məntəqəsində 8740 hektar əkin sahəsinin və əkin üçün istifadə olunan heyətyanı torpaq sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, yeni suvarılacaq torpaqların suvarma suyunun, habelə əhalinin içməli suya olan tələbatının ödənilməsi üçün 2018-ci ildə 300 ədəd subartezian quyusunun layihələndirilməsini və qazılmasını təmin etmək məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.47.13-cü yarımbəndində göstərilmiş məbləğin 21 milyon manatı Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə müvafiq məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək tapşırılıb.

Uşaqların dilini pozan cizgi filmləri

Dövlətin ayırdığı pullar hara gedir?

Cizgi filmləri azyaşlıların həyatının bir hissəsini təşkil edir. Onlar həm maariflənmək, həm də xoş vaxt keçirmək üçün cizgi filmləri izləyir. Mütəxəssislərə görə, cizgi filmləri uşaqların özünü dərk etməsi, ətraf aləmi kəşf etmələri üçün önəmli rola malikdir.

Təəssüf ki, Azərbaycanda çəkilən cizgi filmlərinin sayı azdır. Çəkilən ekran işləri isə televiziya yayımlanmış, kinoteatrlarda nümayiş olunmur. Əvvəllər rusların istehsal etdiyi cizgi filmlərinə maraq böyük idi, indi isə uşaqlar Türkiyə telekanallarında yayımlanan cizgi filmlərini izləyir. Türkiyə türkcəsində izlənen cizgi filmləri uşaqların inkişaf etməkdə olan dil bacarıqlarına da təsir edir. Yeni dil açmağa başlayan azyaşlılar sözləri Azərbaycan dilində deyil, Türkiyə türkcəsində öyrənirlər.

Azərbaycanın yerli cizgi filmlərinin azlığına səbəb nədir? Onların yoxluğunun uşaqlarımıza hansı mənfi təsiri var?

Musavat.com məsələ ilə bağlı kinoşünas Aygün Aslanlı ilə əlaqə saxlayıb. O, cizgi filmləri ilə bağlı olan boşluqdan danışdı: "Azərbaycanda qəhrəmanları uşaqlar olan filmlər çəkilir. Amma onlar uşaq filmləri deyil. Uşaqlar üçün axırıncı dəfə 2015-ci ildə, rejissorları Cavid Təvəkkül və Rafiq Əliyev olan "Dərs" filmi çəkilib. Bu, son illərdə Azərbaycanda uşaqlar üçün çəkilmiş yeganə filmi. Azərbaycanda uşaqlar üçün filmlər çəkilir. O ki qaldı cizgi filmlərinə... Azərbaycanda bu işlə son vaxtlara qədər kinostudiyanın nəzdində fəaliyyət göstərən "Azan Film" studiyası məşğul olurdu. Studiya dövlət büdcəsindən maliyyələşir. Kinostudiyanın rəhbərliyindən soruşmaq lazımdı ki, dövlət onlara hər il pul ayırırdı, niyə ortaya diqqətəlayiq bir iş çıxmıyır? Bir ara demişdik ki, "Cırdan" nağılını müasir formada təqdim edəcəklər. Türklərin "Pepe"si, fransızların "Kayu"su tipli bir silsilə vəd eləmişdik. Amma hələ ki səs-soraq yoxdur. Hazırda ayrı-ayrı özəl studiyalar fəaliyyətə başlayıb. Onlar cizgi filmləri çəkirlər və sosial şəbəkələrdə yayımlayırlar. Ancaq sizin dediyiniz janrdə - yeni məhz azyaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş maarifləndirici işlər hələlik yoxdur. Cizgi film bəhə başa gələn işdir. Telekanallar da ucuz diskler alaraq, internet portallardan cizgi filmlərini köçürərək dublyaj etməyə üstünlük verirlər, çünki bu, elə də böyük maliyyə tələb etmir, həmçinin müəlliflik hüququ tələb edən də yoxdur, istədiklərini edirlər. Yerli studiyalarla müqavilə bağlamaq, bir az artıq vəsait sərf etmək istəyirlər".

☐ **KÖNÜL**
Musavat.com

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

"ATƏT PA qərəzsiz və neytral mövqedən çıxış edərək seçkiləri müşahidə edəcək" - Georgi Tsereteli

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədov ATƏT-Parlament Assambleyasının sədri Georgi Tseretelinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. XİN-in mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, görüşdə ATƏT Parlament Assambleyası ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib, konstruktiv dialoq və anlaşma ruhunda əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

G. Tsereteli martın 13-də ATƏT Parlament Assambleyasının İpek Yoluna Dəstək Qrupunun ilk beynəlxalq sessiyasının Bakıda keçirilməsinin əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə əsaslı töhfə verəcəyinə əminliyini bildirib. Azərbaycan nümayəndə heyətinin ATƏT Parlament Assambleyasının işində fəal iştirakı və əməkdaşlığın inkişafı üçün təşəbbüslərlə çıxış etməsi təqdir edilib.

Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üzrə ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyinin vasitəçiliyi ilə aparılan danışıqlar prosesi haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. E. Məmmədov

vurğulanıb ki, güc tətbiq edərək dövlətlərin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin dəyişdirilməsi cəhdləri qəbul edilməzdir. Nazir Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri, Helsinki Yekun Aktı əsasında Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazi bütövlüyü və suverenliyi çərçivəsində həll edilməli olduğunu deyib.

Görüşdə Azərbaycanda qarşından gələn prezident seçkilərinin də toxunulub. Nazir seçkilərin azad, ədalətli, şəffaf və demokratik şəkildə ke-

çiriləcəyini və Azərbaycan xalqının iradəsini əks etdirəcəyini söyləyib. O, seçkilərin keçirilməsi üçün hazırlıq işlərinin peşəkar şəkildə Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən aparıldığını diqqətə çatdırıb. G. Tsereteli ATƏT Parlament Assambleyasının qərəzsiz və neytral mövqedən çıxış edərək seçkiləri müşahidə edəcəyini bildirib.

Görüşdə Azərbaycan və ATƏT PA arasında əlaqələrin perspektivləri, ATƏT-in gündəliyində duran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

"Qoşunlar əməliyyat təyinatı rayonları istiqamətində hərəkət edir" - Müdafiə Nazirliyi

Genişmiqyaslı təlimlərin planına əsasən, hərəkatın sığınacaq və ehtiyat hərbi hissələri əməliyyat təyinatı rayonları istiqamətində hərəkət edir.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Qoşunların idarəedilməsi tələblərə uyğun olaraq, gizli və operativ şəkildə həyata keçirilir. Şəxsi heyətin və hərbi texnikanın bütün hərəkəti komendant xidməti tərəfindən tənzimlənir.

Təlimin hazırkı mərhələsinin şərtlərinə uyğun olaraq, qoşunlar nəzərdə tutulan tədbirləri icra edir.

AVCIYA şimal-qərb rayonlarında növbəti seçki tədbirləri keçirdi

Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyasının (AVCIYA) Seçki Qərargahı prezident seçkisi ilə əlaqədar növbəti seminarları Zaqatala, Balakən, Qax, Şəki rayonlarının sakinləri üçün keçirib.

Musavat.com AVCIYA Seçki Qərargahı mətbuat xidmətinə istinadla xəbər verir ki, tədbirin keçirilməsində məqsəd regionlarda əhalinin seçki fəallığının artırılması və müşahidəçilərin maarifləndirilməsidir. AVCIYA Seçki Qərargahının rəhbəri t.ü.f.d., dosent Məhərrəm Zülfüqarlı tədbir iştirakçılarına seçki öncəsi ictimai-siyasi vəziyyət barədə məlumat verib. Daha sonra o, tədbir iştirakçılarını AVCIYA Seçki Qərargahının fəaliyyət proqramı ilə tanış edib və prezident seçkilərinin monitorinqini həyata keçirəcək müşahidəçilərə təlimlər keçib.

Tədbirlərdə həmçinin AVCIYA Seçki Qərargahının üzvü Elvin Bədəlli, AVCIYA Zaqatala Regional ofisinin rəhbəri Asif Bayramov və rayon koordinatorları iştirak ediblər.

AVCIYA Seçki Qərargahı növbəti seminarları Quba, Qusar, Xaçmaz və Şabran rayonlarının müşahidəçi və seçki fəalları üçün keçirəcək.

☐ **Musavat.com**

Millət vəkili Elxan Süleymanova ağır itki üz verdi

Şamaxının millət vəkili, AVCIYA prezidenti Elxan Süleymanova ağır itki üz verdi. E.Süleymanovun qardaşı Bəxtiyar bəy dünyasını dəyişib. Mərhum doğulduğu Göyçay rayonunda dəfn edilib.

Allah rəhmet eləsin!

"Mart ayı üzrə pensiyaların maliyyələşdirilməsi Novruz bayramına başa çatdırılacaq" - Elman Babayev

"Əmək pensiyaçıların sosial müdafiəsinə və onların maraqlarının təminatına yönələn növbəti tədbir kimi Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən mart ayı üzrə bütün pensiyaların maliyyələşdirilməsi Novruz bayramına kimi başa çatdırılacaq".

Bu barədə "APA-Economics"ə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Elman Babayev məlumat verib. O bildirib ki, Novruz bayramı ilə əlaqədar mart ayının pensiyalarının nəzərdə tutulan qrafikdən daha əvvəl olmaqla, bayrama qədər ödənişinin həyata keçirilməsi üçün aidiyyəti işlər aparılıb: "Sabahdan etibarən Bakı şəhəri üzrə pensiyaların maliyyələşməsinə başlanılacaq, növbəti günlərdə isə mərhələli şəkildə ölkənin digər əraziləri üzrə pensiyalar ödəniləcək. Tələb olunan vəsait fondun mərkəzi xəzinə hesabından müəyyən olunmuş qrafikdən əvvəl yerli orqanların hesablarına köçürülməklə, Novruz bayramına qədər bütün ölkə üzrə pensiyaların maliyyələşdirilməsinin yekunlaşdırılması nəzərdə tutulur".

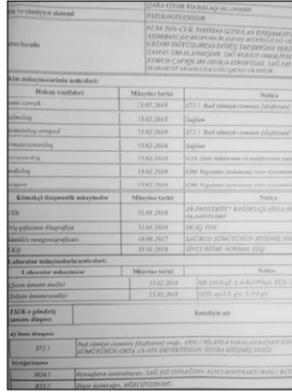
Şöbə müdiri vurğulanıb ki, son bir ildə Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun gəlirləri 2016-cı ilə nisbətən 7%-ə yaxın, o cümlədən məcburi dövlət sosial sığortada haqlar üzrə daxilolmalar 8,72% artıb. Onun sözlərinə görə, həmin daxilolmalarda artım cari ildə davam edib. "Bu artım dinamikasının, habelə Maliyyə Nazirliyinin dəstəyinin nəticəsi kimi bütün ölkə üzrə mart ayının pensiyalarının bayrama qədər maliyyələşdirilməsinə imkan yarandı. 2018-ci ilin 01 yanvar tarixinə olan məlumata əsasən, ölkədə 1 milyon 318 min 446 nəfər əmək pensiyası alır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 09 fevral 2018-ci il tarixli "Əmək pensiyalarının sığorta hissəsinin indeksləşdirilməsi haqqında" Sərəncamı cari ilin əvvəlindən pensiyalarda növbəti artımın təmin edilməsinə imkan verib. Sərəncama əsasən, 2018-ci il yanvarın 1-dən əmək pensiyalarının 2017-ci il üzrə əmək haqlarının orta aylıq artım tempinə uyğun, yeni 5,7 faiz səviyyəsində indeksləşdirilərək artırılması təmin edilib", - deyir E.Babayev vurğulanıb.

"Həqiqi hərbi xidmətdən sonra 2016-cı il aprelin 4-nə qədər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tərkibində ön cəbhədə xidmətimi davam etdirmişəm. Manqa başcısı olmuşam. Aprel döyüşlərində sağ ayağımdan ağır yara aldım. Bir neçə güllə sağ ayağıma dizdən yuxarı tamamilə dağıtmışdı. Müdafiə Nazirliyinin hospitalında 1 il 2 ay yatmalı oldum. 2 dəfə əməliyyat edildim. İlizarov üsulu ilə 9 sm-ri tamamilə sıradan çıxmış bud sümüyümü bərpa etməyə çalışsalar da nəticə həkimlərin gözlədiyi kimi olmadı. Dizim qatlanmır. Əzələ toxumalarım da bərpa olmayıb. Həkimlər sağlamlığımı bundan artıq bərpasını mümkün olmayacağını bildirlər. Qanun mənə əlillik dərəcəsi və pensiya almaq hüququ versə də bu hüququmdan yararlanma bilmirəm". Bu sözləri musavat.com-a açıqlamasında aprel qazisi Emin Əliyev deyib.

Qazinin sözlərinə görə, müraciət etdiyi hökumət strukturları bu məsələni axıra çatdırmırlar: "Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə dəfələrlə edilən müraciətlərim nəticəsizdir. Mənə bildirirlər ki, sənədlərimdə yetersizlik var. 1 il 2 aylıq xəstəxana həyatında baş verənlərin hamısı epiqüzədə yazılsa da onlar yenidən müayinə tələb edirlər. Buna da hazırım. An-

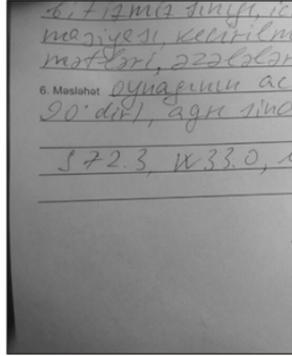
Aprəl qazisi pensiya ala bilmir

Emin Əliyev: "Qanun mənə əlillik dərəcəsi və pensiya almaq hüququ versə də, bu hüququmdan yararlanma bilmirəm"

sümüük yoxdur, toxumalar da yoxdur, dizimin fəaliyyəti məhduddur. Məgər yenidən müayinə üçün gözləməli olduğum 2 ayda sümüük yerinə gələcək, ya da dizim öz-özünə düzələcək? Mən bu sualları cavab tapa bilmirəm".

Əsanın köməyi ilə çətinliklə gəzən qazi uyğun qurumlardan hüququnun bərpasını tələb edir: "Sağlamlığım imkan vermədiyi üçün saatlarla qəbullarda gözləyə bilmirəm. Uzun müddət ayaq üstə qalmağ ayağıma pis təsir edir - şişkinlik gəzməyimi tamamilə məhduqlaşdırır. Ailəmin mənim

caq mənə vəzifəm və hüquqlarım aydın izah edilmir. Məqsədi anlamaqda çətinlik çəkirəm".

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Emin Əliyevə göndərdiyi sənəddə sənədlərin yetersizliyi qeyd olunsa da söhbətin hansı "çatışmayan" sənəddən get-

məsi haqqında heç bir açıqlama yoxdur. Qazinin israrlı suallarına cavab olaraq bildirilib ki, Müdafiə Nazirliyinin hospitalından göndərilən sənədlərdə "xəstə orqan müalicəyə cavab vermir" ifadəsi olmadığı üçün ona əlillik dərəcəsi verilməsi və pensiya kəsilməsi hələlik müm-

kün deyil. Müalicə orqanı isə bildirir ki, Emin yeni müayinə olunub. Onun hospitalda, ya da Əlillər Bərpa Mərkəzində yenidən müayinə olunması bir neçə aydan sonra mümkündür. Keçmiş döyüşçü bu yanaşmanı ədalətsiz sayır: "Epiqüzədə açıq yazılıb. Aygımda 9 sm

müalicəyə ayracaq vəsaiti çox azdır. Mən davamlı sakitləşdiricilər, ağrı kəsicilər qəbul etməliyem. Ümid edirik, pensiya hüququmu bərpa edəndən sonra apteklərə olan borclarımı da ödəyə biləcəyəm".

□ Musavat.com

Afrin əməliyyatı sona yaxınlaşır

Qərb növbəti dəfə kürdləri yarı yolda qoymağa hazırlaşır

Suriyanın Afrin bölgəsini silahlı terror dəstələrindən təmizləmək üçün yanvarın 20-dən başlayan Afrin əməliyyatı hələddici mərhələyə qədəm qoyub. Türkiyənin "Anadolu" Agentliyinin Türkiyə ordusu Baş Qərargahına istinadən verdiyi məlumatlara görə, "Zeytun budağı" əməliyyatı çərçivəsində zərərsizləşdirilən terrorçuların sayı 3347 nəfərə çatıb. Son ana qədər 1100 kvadratkilometr ərazi azad edilib.

Bazar günü davam edən əməliyyat zamanı 18 əməliyyat nöqtəsi terrorçulardan alınıb. Hazırda Türkiyə ordusunun Afrin şəhər mərkəzinə 1,5 kilometr məsafədə olduğu bildirilir. O da məlum olub ki, Afrin rayon mərkəzinə doğru şərq və cənub xəttində şərqdən cənub-şərq doğru 1,5 kilometr irəlilədikdən sonra Afrin mühasirəyə düşəcək. Afrinin cənubdan mühasirəyə alınması üçün 3,5 kilometr məsafə qalıb. Hələlik Afrin sonuncu - 6-cı rayonu olan Mabatlını təmizlə-

məsi əməliyyatı başlamayıb. Davam edən əməliyyatlar nəticəsində daha 8 kənd azad edilib.

Qeyd edək ki, yanvarın 20-dən başlayan əməliyyat nəticəsində bu günə qədər 197 ərazi vahidi, o cümlədən 159 kənd və 33 post azad edilib. Bu arada bölgədə fəaliyyət göstərən media orqanları Afrini tərk edən mülki əhali və maşın karvanlarının şəkillərini yayıb. Ehtimal olunur ki, mülki əhali artıq Afrin mərkəzinə tərk edərək gəlir. Afrindən qaçanların bir qisminin Suriya hökumətinin nəzarətində olan bölgələrə yerləşdiyi, bir qisminin isə kürd bölgələ-

rinə, o cümlədən Mənbicə doğru getdiyi ehtimal olunur. Ancaq qəribədir ki, daha əvvəl mülki əhalinin Afrindən çıxmasına imkan verməyən silahlılar artıq bunu etməzlər və ya edə bilmirlər. Mümkündür ki, bu, Afrində planlaşdırılan müdafiə tədbirlərinin bir qisimidir.

Bu arada Türkiyənin baş qərargah reisi ordu generalı Hulusi Akar bəyan edib ki, Afrində əməliyyat eyni zamanda İŞİD terrorçularına qarşı həyata keçirilir. Onun sözlərinə görə, İŞİD terrorçuları kürdlərə qatılaraq Türkiyə ordusuna müqavimət göstərir. Baş qərargah reisi

həmçinin əməliyyat zamanı tarixi abidələrin xüsusi şəkildə qorunduğunu, ətraf mühitə zərər vurulmaması üçün diqqət göstərildiyini bildirir. H.Akar "Zeytun budağı" əməliyyatı zamanı 60-a yaxın terrorçunun əsir alındığını və onların yaralı olanlarının müalicə aldığına bildirir.

Qeyd edək ki, bir neçə gün əvvəl Türkiyə mediasında ABŞ və Türkiyə hakimiyyətləri arasında Suriya mövzusu, xüsusən də Afrin və Mənbicə əməliyyatları barədə razılaşma olduğu haqda xəbərlər yayıldı. Hələlik bu xəbərləri təsdiqləmək mümkün deyil. Ancaq hazırda Afrinin yalnız mərkəzinin qaldığını və sürətlə mühasirəyə düşdüyünü nəzərə alsaq, o zaman ABŞ-ın Afrinin getməsi ilə barışdığını deyə bilərik. Əslində kürdlərin də nəzəri baxımdan Afrini itirmələri ilə barışdığını demək olar. Sadəcə, görünür ki, Afrində müdafiə qurmaqla Mənbicə itirmənin qarşısını almaq istəyirlər. Çünki Ankara artıq bəyan edib ki, Afrindən sonra Mənbicə yönələcəklər.

Hələlik qəti demək çətin olsa da, belə anlaşılır ki, kürdlər növbəti dəfə xəyal qırıqlığı yaşayacaqlar. Amerika İŞİD-ə qarşı mübarizədə olduğu kimi, kürdlərin yanında dayanmağa maraqlı olmayacaq.

□ Kenan RÖVSƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Şəhid ailəsi və Qarabağ əlillərinin mənzil problemi...

Etimad Əsədov: "Prezidentin sərəncamının icrası yubanır"

Bu günlərdə şəhid ailələri adından qəzetimizə müraciət daxil olub. Müraciət müəllifləri bildirirlər ki, uzun illərdir şəhid ailəsi kimi mənzil növbəsinə dayansalar da, hələ də mənzillə təmin olunmayıblar.

Onların sözlərinə görə, prezidentin ev növbəsinə dayanan şəhid ailələrinin 2018-ci ilədək mənzillə təmin olunmasına dair sərəncamı olsa da, ilin 3 ayı arxada qalıb, hələ evlərdən səs-soraq yoxdur.

Onu da qeyd edək ki, müraciət müəlliflərinin bəhs etdikləri prezident sərəncamı 2014-cü il iyunun 20-də imzalanıb. "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiyası quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlil olmuş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında" sərəncama görə, 2014-cü ilədək bu kateqoriyadan olan 4278 əlil və şəhid ailəsi mənzillə təmin edilib, 5731 nəfər yerli icra hakimiyyəti orqanlarında yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan qismində uçota alınıb.

Sərəncamda Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə 2014-cü il yanvarın 1-dək yerli icra hakimiyyəti orqanlarında yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan qismində uçota alınmış Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələrinin 2014-2018-ci illər ərzində mərhələlərlə mənzil və ya fərdi evlə təmin edilməsi üçün tədbirlər planı hazırlayıb ölkə prezidenti ilə razılaşdırmaqla həyata keçirmək tapşırılır.

Nazirlər Kabineti isə həyata keçiriləcək tədbirləri maliyyələşdirmək üçün tələb olunan ilkin vəsaitin 2014-cü il dövlət büdcəsindən ayrılmasını, 2015-2018-ci illərdə isə hər il dövlət büdcəsinin tərtibi prosesində zəruri vəsaitin dövlətin əsaslı vəsait qoyuluşunda nəzərdə tutulmasını təmin etməliydi.

Qeyd edək ki, prezidentin sərəncamından sonra onun icrası üçün bir neçə dəfə dövlət başçısının özü tərəfindən vəsaitlər ayrılıb.

Qarabağ Qaziləri Birliyinin rəhbəri Etimad Əsədovun "Yeni Müsavat"a verdiyi məlumatlara görə, prezidentin sərəncamının icrası yubanır: "Əslində hazırda Qarabağ əlilləri və şəhid ailələrinin mənzillə təminatı sahəsində iş gedir, dayanmayıb. Hər il növbəlik əsasda təxminən 300-350 mənzil bu qəbildən olan insanlara paylanır. Bu sərəncamın icrası ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi məşğul olur. Nazirlik həm özü yeni binalar tikdirir, həm də hazır tikilmiş binalardan evlər alaraq tam təmir edib paylayır insanlara".

E.Əsədovun sözlərinə görə, sərəncamın icrasının yubanması neftin dünya bazar qiymətinin aşağı düşməsi nəticəsində yaranmış çətinliklərlə bağlı olub: "Bildiyiniz kimi, ölkədə kəskin devalvasiyalar oldu, maddi vəziyyət pisləşdi. Görünür, bu səbəbdən yeterincə vəsait ayrılmadı. Yeni düşüncürəm ki, bu ilin sonunadək bütün növbəyə duranları mənzillə təmin etmək mümkün olmayacaq. Lakin bu il əvvəlki illərdən daha çox sayda - hardasa 400-450-yədək mənzil əlil və şəhid ailələrinə verəcək. Mənim bildiyim qədər, Nizami rayonunda 82 mənzilli bir bina bu il istifadəyə verəcək, bundan əlavə, nazirlik yeni tikilən binalardan da xeyli mənzil alıb, rayonlarda da fərdi evlər tikilir".

Birlik rəhbərinin fikrincə, yaxın gələcəkdə bütün növbəyə duranların mənzillə təminatı istiqamətində daha ciddi işlər ortaya qoyulacaq: "Bizim son vaxtlar həm nazirlikdə, həm də parlamentdə görüşlərimiz olub, düşüncürəm ki, tezliklə bu sahədə işlər daha da sürətlənəcək".

ƏSMMN-dən prezident sərəncamının icrası vəziyyətinə dair verilən məlumatlarda ilkin mərhələdə ümumilikdə 52 rayonda hər birinin həyətəyini sahəsi olan 353 ədəd fərdi evin inşa edilərək əlil və şəhid ailələrinin istifadəsinə verilməsi nəzərdə tutuldu, bununla yanaşı, Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Mingəçevir və Xırdalan şəhərlərində yaşayan və mənzil növbəsində olan müharibə əlilləri və şəhid ailələrinin çoxmənzilli yaşayış binalarında mənzillərlə təmin olunacağı qeyd edilirdi.

Prezident sərəncamının icrası sahəsində görülən işlər barədə məlumat əldə etmək üçün ƏSMMN İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə müraciət etmişik. Sualları cavablandırılan zaman diqqətinizə təqdim edəcəyik.

□ Dünya SAKIT,
"Yeni Müsavat"

Novruz bayramına bir həftə qalır. Günlər keçdikcə bu bayramda və ya mayda verilə biləcək əfv sərəncamı ətrafında gedən müzakirələr qızışır. Bu müzakirələr ölkəmizdə 2018-ci ildə siyasi məhbus probleminin tamamilən aradan qaldırılacağı yönündədir.

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Novella Cəfəroğlunun modern.az-a verdiyi açıqlama bir sıra suallara yol açıb. O, açıqlamasında hazırlayıb Əfv Komissiyasına təqdim etdikləri siyahıya sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanov və REAL sədri İlqar Məmmədovun da adını saldıqlarını bildirib. Onun dediklərinin müzakirələr doğurmasına əsas səbəb sabiq nazirdir. Belə ki, İ.Məmmədovun əfv düşmək şansları hər cəhətdən yüksəkdir, o, 7 illik cəzasının 5 ildən çoxunu geridə qoyub, amma İnsanovda belə deyil. Sabiq nazir ona 13 illik cəzasının ardından verilən 7 il beş gün cəzanın heç bir ilini çəkməyib. Əfv isə adətən cəzasının 3/1-i, yaxud yarıdan çoxunu çəkən məhbuslar düşür. Bütün bunların fonunda sabiq nazirin adının əfv siyahısında olub-olmayacağı ciddi müzakirə mövzudur. Onun barəsindəki ən ciddi iddia ondan ibarətdir ki, İnsanov müəyyən razılıq əsasında azadlığa çıxacaq və bir müddət sonra hər

"Əli İnsanov da, İlqar Məmmədov da buraxılacaq" - hüquq müdafiəçisi

Novella Cəfəroğlu: "2019-cu ilə siyasi məhbuslarsız gedək"
Əliməmməd Nuriyev: "Əvvəlcədən hansısa şəxslərin əfv olunmasını demək yanlış olardı"

kəs onun ölkədə olmadığını, xarici ölkələrin birinə gedəcəyini görcək...

N.Cəfəroğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında İnsanovun adını siyahılarına salmalarına bu cür şərh verdi: "Əli İnsanov da, İlqar Məmmədov da buraxılacaq. Biz istəyirik ki, 2019-cu ilə siyasi məhbuslarsız gedək. Buna çox ümid edirik. Əli İnsanovun da əfv düşmə şansları var".

Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev bildirdi ki, kimin əfv düşüb-düşməməsi ölkə başçısından asılıdır: "Burada müxtəlif QHT-lər, hüquq

müdafiəçiləri, eyni zamanda ayrı-ayrı şəxslər məhkumlarla bağlı müraciət edə bilərlər. Amma əfvə bağlı qərar qəbul etmə hüququ cənab prezidentə məxsusdur. Bu baxımdan əvvəlcədən kiminsə əfv olunub-olunmayacağını deyə bilmərik. Digər tərəfdən, qanunvericiliyin mövcud tələbləri var. Hazırda qanunvericiliyə görə, böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayətlərlə məhkum olunmuş şəxslər dərhal qanuni məhkəmə hökmü qüvvəyə mindikdən sonra onların özləri, vəkilləri, QHT-lər, deputatlar və ya ayrı-ayrı şəxslər əfv

bağlı müraciət edə bilərlər. Digər tərəfdən, az ağır cinayətlər törətmiş şəxslər cəzanın 3/1-ni çəkməlidirlər. Yalnız bu cəzanı çəkdikdən sonra onların əfv üçün müraciət etmək hüquqları var. Amma ağır, xüsusilə ağır cinayətlər törətmiş şəxslər cəzalarının yarısını çəkdikdən sonra barələrində vəsatətlər verilə, özləri əfv üçün müraciət edə bilərlər. Ömürlük azadlıqdan məhrum edilmiş şəxslərə isə cəzalarının 10 ilini çəkdikdən sonra əfv üçün müraciət hüququ yaranır. Bütün hallarda son qərar cənab prezidentə aiddir. Nəzərə alsaq ki, əfv mərhəmət duyğusunun, humanizmin həyata keçirilməsini müəyyən edən aktdır, ona görə cənab prezident tərəfindən göstərilən müddətlərə əməl etmədən də şəxslər tərəfindən müraciətlər edilərsə, onlar barəsində vəsatətlər verilərsə, onların əfv olunma ehtimalları yaranır. Amma istənilən halda əvvəlcədən hansısa şəxslərin əfv olunmasını demək yanlışlıq olardı".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Məhkumdan Tağı Əhmədovun hakim oğluna sərt ittihamlar

Sahib Ağayev: "Rauf Əhmədov qanunlardan bixəbərdir"

6 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində saxlanılan məhkum Sahib Qüdrət oğlu Ağayev "Yeni Müsavat"a məktub yollayıb. S.Ağayev ölkə başçısının imzaladığı qanunların hakim və dövlət ittihamçıları tərəfindən layiqincə icra edilməməsindən şikayətdir.

CM-in 177.3.2-ci maddəsi ilə təqsirli bilinərək 8 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilən S.Ağayev yazır ki, hökm üzrə tərəfindən vurulmuş ziyan 18 min 957 manat təşkil edir: "10 fevral 2017-ci il tarixdə prezident tərəfindən məhkumların həyatında böyük dəyişiklik edəcək yüksək səviyyəli və professional şəkildə düşünülmüş bir sərəncam imzalandı. Sərəncamın əsas məqsədi cinayət törədən insanlara səhvlərini düzəltmək üçün şəraitin yaradılmasıdır. Bu istiqamətdə böyük ictimai təhlükə törətməyən və az ağır cinayətlər üzrə "azadlığın məhdudlaşdırılması" cəzasının alternativ olaraq sanksiyalara əlavə edilməsi və bu cəza növünə üstünlük verilməsi, azadlıqdan məhrum etmə cəza növünün müstəsna hallarda tətbiq olunması tapşırığı verilib.

Biz məhkumlar 1 ildir ki, bu sərəncamın icra vaxtını səbirsizliklə gözləyir, qeyd-şərtsiz icra olunmasına ümid bəsləyirdik. Lakin mənzərə tamamilə fərqlidir. 2 mart 2018-ci il tarixdə "Cinayət Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqda" 20 oktyabr 2017-ci il tarixli 816-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və hüquqi tənzimləmə məsələlərinə dair ərizəyə 6 sayılı cəzaçəkmə

Rauf Əhmədov

müəssisəsinin inzibati binasında Nizami Rayon Məhkəməsinin hakimi Rauf Əhmədovun sədrliyi ilə açıq məhkəmə iclasında baxıldı.

Məhkəmə iclasında sərəncam üzrə tapşırıq və tövsiyələri, yeni qanunun tətbiqi xüsusiyətlərini rəhbər tutaraq icma dilde deyil, hüquqi dilde çıxış etdim. Əməlimin CM-in 177.2.4-cü maddəsinə tövsiyə olunduğunu, həmin əməlin az ağır cinayətlər kateqoriyasına aid olduğunu və prezident tərəfindən imzalanan sərəncamın 8, 10.2 və 10.5-ci bəndləri üzrə tapşırığı, 13.4-cü bəndi üzrə tövsiyəni rəhbər tutaraq barəmdə "azadlığın məhdudlaşdırılması" cəza növünün tətbiq olunmasını xahiş etdim. Hakim Rauf Əhmədov bildirdi ki, yalnız zərər ödənilməyi halda bu cəza növünün tətbiqi mümkündür. Baxmayaraq ki, hətta bu formada belə nəzərdə tutulmuşdur, məndən əvvəl məhkəməsi olmuş və ziyani tam ödəmiş şəxslərin heç birinə bu cəza

növü tətbiq edilməyib. Mən israrla "azadlığın məhdudlaşdırılması" cəza növü üzrə cəza çəkərək zərərin ödənilməsinin mümkün olduğunu, yeni həm azadlığın məhdudlaşdırılması cəza növü üzrə cəzanın icrası işinin, həm də ziyanın ödənilməsi işinin probasiya üzrə icra məmurları tərəfindən icra olunduğuna görə ziyanın ödənilməsi vəzifəsi ilə azadlığın məhdudlaşdırılması cəza növünün mümkünliyünü bildirdim. Hakim Rauf Əhmədov heç bir əsaslı səbəb gətirmədən iddianın qarşısında cavabsız qaldı. Hakim ərizəmi oxumadan məhkəmə iclasına çıxmışdı. Ən dəhşətli odur ki, Rauf Əhmədov Cəzaların İcrası Məcəlləsi üzrə probasiya məsələlərinin təsbit olunduğundan və həmin qanunun 1 yanvar 2018-ci il tarixindən qüvvədə olduğundan bixəbərdir".

Məhkum yazır ki, prezidentin imzaladığı sərəncamın 9-cu bəndi üzrə "Cinayət qanunvericiliyinin prinsiplərinə və cəza

təyin etmənin ümumi əsaslarına ciddi riayət edilsin, cinayət təqibi və cəzaların icrası zamanı qeyri-prosessual münasibətlərə yol verilməsin, korrupsiya və vəzifədən sui-istifadə hallarına qarşı mübarizədə daha ciddi tədbirlər görülsün" qeydi var: "Müşahidələrimə istinadən bildirmək istədim ki, Rauf Əhmədov başda olmaqla, Nizami Rayon Məhkəməsinin hakimləri yeni qanunu heç bir humanistlik göstərmədən, prezident sərəncamı üzrə tapşırıqlara məhəl qoymadan ən sərt şəkildə məcburi qaydada tətbiq edirlər. Daha doğrusu, vəzifələrindən sui-istifadə edərək korrupsiyaya şərait yaradırlar. Bu kimi hakimler insanlarda ölkə rəhbərliyinə inamı sarsıdırlar. Bizim 1 illik gözləntilərimiz nəticəsiz qaldı.

"Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcrid etmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosesual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə" 10 fevral 2017-ci il tarixli Sərəncamın adından da görüldüyü kimi, CM-in 10.3-cü maddəsinə əsasən, həmçinin əvvəllər məhkum edilmiş şəxslər üzrə də alternativ cəzaların tətbiqinə üstünlük verilməlidir. Lakin heç bir alternativ cəzalar tətbiq olunmur".

Məhkum Sahib Ağayev yazır: "Çox xahiş edirəm ki, korrupsiyaya şərait yaradan Rauf Əhmədov kimi hakimler barəsində ciddi tədbirlər görsünüz".

Qeyd edək ki, hakim Rauf Əhmədovun adı əvvəllər də mətbuatda defələrlə hallanıb. Rauf Əhmədov sabiq metropoliten rəisi, hazırda YAP Yasamal təşkilatının sədri olan Tağı Əhmədovun oğludur.

□ **E.HÜSEYNOV,**
"Yeni Müsavat"

Pasiyentlər Narkoloji Mərkəzə qaytarıldı

Səhiyyə Nazirliyi: "Yaxın müddətdə yeni mərkəz istifadəyə veriləcək"

Respublika Narkoloji Mərkəzində baş verən yanğın zamanı 25 sayılı Birləşmiş Şəhər Xəstəxanasına köçürülən şəxslər yenidən Narkoloji Mərkəzə qaytarılıb. Bu haqda mətbuata orada müalicə olunan pasiyentlərdən birinin valideyni məlumat verib.

"Oğlumu qaytarıblar mərkəzə. Deyirlər, korpusun biri yanıb, digər şöbələrdə iş gedə bilər. Oğlum da qorxur. Zəng edib ağılayır ki, çıxar məni buradan, qorxuram, elə bilirdim indi yenə yanğın olacaq" - deyir valideyn bildirib. Onun sözlərinə görə, mərkəzdə iş hələ tam bərpa olunmayıb.

Səhiyyə Nazirliyindən meydan tv-yə faktı təsdiqləyiblər. Bildiriblər ki, pasiyentlər artıq Respublika Narkoloji Mərkəzə qaytarılıb. "Yaxın müddətdə yeni mərkəz istifadəyə veriləcək. O vaxta qədər hazırkı mərkəzin şöbələri fəaliyyət göstərəcək".

Martın 2-də Respublika Narkoloji Mərkəzində yanğın baş verib. Yanğın nəticəsində 25 nəfər həyatını itirib.

Hadisə ilə bağlı cinayət işi başlayıb. Respublika Baş Prokurorluğu və Daxili İşlər Nazirliyinin birgə məlumatına görə, şübhəli şəxs qismində Məhəmməd Məmmədov adlı şəxs həbs edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 120.2.4-cü (ümumi təhlükəli üsulla qəsdən adam öldürmə), 120.2.7-ci (iki və ya daha çox şəxsi öldürmə) və 186.2.9-cu (kəməksiz vəziyyətdə olan adamı öldürmə) və 186.2.2-ci (yandırmaqla özge əmlakını qəsdən məhv etmə) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib, eləcə də kompleks məhkəmə psixiatrik, psixoloji və narkoloji ekspertizalar təyin olunub. Cinayət Məcəlləsinə əsasən, qeyd olunan maddələrin hər biri üzrə 14 ildən 20 ilədək azadlıqdan məhrum edilmə cəzası nəzərdə tutulur. Səhiyyə Nazirliyinin balansında olan narkoloji dispanser 1986-cı ildə yaradılıb. Yanan bina sovet vaxtı tikilib və istismar müddətini başa vurub.

“Azərbaycan və Gürcüstan arasında əməkdaşlıq yalnız regional deyil, qlobal səviyyədə də uğurludur”

Azərbaycan prezidenti Gürcüstanın baş naziri ilə təkbətək görüşdü, mühüm açıqlamalar verdi

Gürcüstanın baş naziri Giorgi Kvirikaşvili martın 12-də Azərbaycana rəsmi səfərə gəlib. G. Kvirikaşvili Azərbaycan baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov və digər rəsmi şəxslər qarşıla- yıblar.

Sonra Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Gürcüstan baş naziri Giorgi Kvirikaşvili ni qəbul edib.

APA-nın yerli bürosunun Gürcüstan Nazirlər Kabinetinə istinadən verdiyi məlumata görə, görüşdə Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev deyib ki, Gürcüstan və Azərbaycan arasında ticarət dövriyyəsi il- bəil artır və Azərbaycan Gürcüstan investisiya yatırın ölkələr arasında birinci yerdədir.

İlham Əliyev Gürcüstan hökumət başçısının Azərbaycana səfərinin əhəmiyyətini və ikitərəfli münasibətlərin yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini qeyd edib: “Əminəm ki, sizin Azərbaycana səfəriniz iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafına töhfə verəcək. Biz müxtəlif sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq edirik. Şadam ki, ticarət dövriyyəsi artır. Azərbaycan Gürcüstana investisiya yatırın ölkələr arasında birinci yerdədir və 2012-ci ildən bu mövqeyi saxlayır. Bu, sizin ölkədə investisiya mühitinin yaxşı olmasının göstəricisidir. Bu həmçinin bizim əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu göstərir”.

Azərbaycan prezidenti iki ölkənin iştirak etdiyi qlobal əhəmiyyətli layihələrə də toxunub: “Bu layihələrdən biri ötən ilin oktyabrında istifadəyə verilmiş Bakı-Tiflis-Qars layihəsidir. Cənub Qaz Dəhlizi və TANAP layihələrinin də real-

laşması bizim əməkdaşlığı daha yüksək səviyyəyə yüksəldəcək”.

İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycan və Gürcüstan arasında əməkdaşlıq yalnız regional deyil, qlobal səviyyədə də uğurludur: “Bizim əməkdaşlığımız dostluq və qardaşlıq münasibətlərini daha da gücləndirir. Əminəm ki, bu istiqamətdə gələcəkdə xalqlarımızın rifahına xidmət edəcək”.

Georgi Kvirikaşvili isə iki ölkə arasında iqtisadi münasibətlərin müsbət dinamikasını qeyd edib: “Azərbaycana səfər bizim üçün hər zaman əlamətdardır. Azərbaycan Gürcüstanın strateji tərəfdaşdır. Şadiq ki, ölkələr arasında iqtisadi əlaqələr inkişaf edir. Ötən il ikitərəfli ticari-iqtisadi əlaqələrdə əhəmiyyətli artım qeydə alınıb. Azərbaycan Gürcüstanın bir nömrəli investosudur. Sonuncu statistik məlumata əsasən, Azərbaycan birinci yerdədir və bu, sevindirici hal- dır. Sizin qeyd etdiyiniz Bakı-Tiflis-Qars, Cənub Qaz Dəhlizi strateji layihələrin mühüm iqtisadi və geosiyasi əhəmiyyəti var. Qlobal formatlar-

da Gürcüstan hər zaman Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyir və bu strateji tərəfdaşlığa əsaslanır”.

Gürcüstanın baş naziri Azərbaycan prezidentini birinci respublikanın elan olunmasının 100 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib: “Bu tarix Gürcüstan və Azərbaycan üçün əhəmiyyətlidir və ümid edirəm ki, biz bu tarixi layiqincə qeyd edəcəyik”.

Politoloq Qabil Hüseynli “Yeni Müsavat”a şərhində bildirdi ki, Azərbaycanla Gürcüstan arasında müzakirə olunmalı, çözülməli məsələlər son vaxtlar çoxalmışdı. Gürcüstan demək olar ki, həm Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun çəkilişi, həm TANAP layihəsinin Gürcüstan ərazisindən keçən hissəsinin çəkilişindən sonra Azərbaycanla münasibətlərində demək olar ki, qeyri-səmimiyyət nümayiş etdirməyə başlamışdı. Gürcü baş nazirinin səfəri Bakıda bu məsələlərə də aydınlıq gəlməsi baxımından vacib səfər sayıla bilər: “Bu yaxınlarda Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan Tiflisə gəldi, orada Abxaziyadan keçən dəmir yolunun və Cənubi Oseti-

yadan keçəcək şose yolunun birləşdirilməsi üçün icazə istədi. Sarkisyan müəyyən qədər bu arzusuna çatdı. Yeni Gürcüstan tərəfi Cənubi Osetiya vasitəsilə keçən şose yolunun işə salınmasına razılıq verdi. Amma bir şərt qoydu ki, burada gömrük məntəqəsi qoyulmasın. Rusiyadan Ermənistan, Ermənistan- dan Rusiyaya gedən yük maşınları artıq çox asanlıqla həmin yoldan keçirlər.

Bu yaxınlarda Azərbaycana toxunan çox adioz bir hərəkət isə Gürcüstanın baş naziri tərəfindən edildi. Gürcüstanın baş naziri böyük nümayəndə heyəti ilə İrəvana səfərə getdi. Orada qondarma “erməni soyqırımı” abidəsinin önündə baş eydi və gül çələngi qoydu. Bundan az öncə isə Gürcüstanın prezidenti azərbaycanlıların yaşadığı Marneuli rayonunda yerli sakinlərin “Xocalı soyqırımı” bir dəqiqəlik sükutla yad edək” təklifinə əhəmiyyət verməmişdi. Yeni Gürcüstan hakimiyyətinin son zamanlar bu tipli davranışları, deyəsən, onların acılıqla, donmaqla üz-üzə qaldıqları və Azərbaycanın hesabına xilas olduqları vaxtları unuduqlarını deməyə əsas verirdi. Gürcüstan acınacaqlı durumdaydı, ölkə xaos içindəydi.

Onu bu vəziyyətdən Azərbaycan qurtardı. Azərbaycan Gürcüstana 7 il pulsuz elektrik enerjisi, mavi yanacaq verdi, Gürcüstanın maraqlarını müdafiə edən bir çox addımlar atdı. Bu addımlara qardaş Türkiyə tərəfindən dəstək gəldi. Hazırda da Azərbaycan Gürcüstana qaz satışında ciddi güzəştlər edir. Azərbaycan Gürcüstana qazı öz əhalisinə satdığı qiymətdən aşağı qiymətə

“Əminəm ki, bu seçkilər Azərbaycan xalqının iradəsini əks etdirəcək” - prezident İlham Əliyev

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev ATƏT Parlament Assambleyasının sədri Georgi Tseretelinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. APA-nın məlumatına görə, görüşdə Azərbaycanla ATƏT Parlament Assambleyası arasında uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi bildirilib, martın 13-də ATƏT Parlament Assambleyasının İpək Yoluna Dəstək Qrupunun ilk beynəlxalq sessiyasının Bakıda keçiriləcəyinin önəmi vurğulanıb və bunun əməkdaşlığın möhkəmlənməsi işinə töhfə verəcəyi qeyd olunub.

Görüşdə eyni zamanda ATƏT Parlament Assambleyası sessiyalarından birinin ölkəmizdə təşkil olunacağı məmnunluqla qeyd edilib.

Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətinə toxunulub. Dövlət başçısı qeyd edib ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalına son qoyulmalı və bu münasibət ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır.

Görüşdə eyni zamanda Azərbaycanda qarşıdan gələn prezident seçkilərinə də toxunulub. Prezident İlham Əliyev bu seçkilərin ədalətli, şəffaf şəkildə keçiriləcəyinə və Azərbaycan xalqının iradəsini əks etdirəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Georgi Tsereteli Bakıda gördüyü inkişaf proseslərinin onda dərin təəssürat yaratdığını bildirib, Azərbaycanın iqtisadi uğurlarının böyük maraq doğurduğunu və bunun ümumilikdə bütün regionun inkişafına töhfə verdiyini vurğulayıb.

Söhbət zamanı, həmçinin əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

satır. İndi Gürcüstan hökuməti Ermənistanı qucaq açır. Nəhəng enerji və nəqliyyat layihələrinin böyük qismi həyata keçdikdən sonra Gürcüstan Ermənistanı bu cür davranmaqda- rı. Bu, qəbul edilməzdir. Bu və digər məsələləri nəzərə alsaq deyə bilərik ki, Azərbaycanın Gürcüstan hökumətinə deyəcək sözləri, iradələri, aydınlıq gətirilməsini istəyəcəyi məsələlər çoxdur. Hər halda, gürcü

baş nazirinə keçirilən görüşlərdə, bağlı qapılar arxasında Azərbaycan tərəfi öz sözünü deyib. Bizim Gürcüstandan soruşmaq haqqımız var ki, Azərbaycanın maraqlarına uyğun olmayan, toxunan addımları necə başa düşək və bu cür addımlar dayanacaqımı. Dayanmasa, biz bundan ciddi nəticələr çıxara bilərik”.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
“Yeni Müsavat”

Azərbaycan OPEC qarşısında götürdüyü öhdəliyə növbəti dəfə əməl edib

Energetika Nazirliyi Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv olan və kartelə daxil olmayan ölkələrin neft hasilatının azaldılması ilə bağlı Vyana razılaşmasına uyğun olaraq Azərbaycanın cari ilin fevral ayı ərzində gündəlik neft hasilatı ilə bağlı məlumatlarını Birgə Monitoring Komitəsinin Müştərək Texniki Komissiyasına təqdim edib.

Energetika Nazirliyindən “APA-Economics”ə verilən xəbərlərə görə, həmin məlumatlara əsasən, bu ilin fevral ayı ərzində respublika üzrə gündəlik neft hasilatı 806 min barel olub. Bunun 751 min barelini xam neft, 55 min barelini kondensat təşkil edib. Gündəlik 621,3 min barel xam neft, 55 min barel kondensat, 20,4

min barel isə neft məhsulları ixrac edilib. Neft hasilatının azaldılması üzrə sazişə müvafiq olaraq Azərbaycan hasilatı sutkada 35 min barel azaltmaqla bağlı götürdüyü öhdəliyi növbəti dəfə də yerinə yetirib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan üzrə gündəlik neft hasilatının 834 min barel həcmində sax-

lanmasına dair razılaşma müqabilində 2017-ci il ərzində ölkəmizdə orta gündəlik neft hasilatı 781,9 min barel təşkil edib.

Xatırladaq ki, ötən il noyabrın 30-da OPEC üzrə gündəlik neft hasilatının 1,2 milyon barel azaldılaraq 32,5 milyon barelə endirilməsi barədə razılıq əldə olub. Dekabrın 10-da isə Vyanada OPEC üzvləri ilə təşkilata daxil olmayan 11 ölkə, o cümlədən Azərbaycan ümumi hasilatın sutkada 558 min barel azaldılma-

si barədə sazişə imza atıb. 25 may 2017-ci il tarixində

OPEC Nazirlər Şurasının 172-ci iclası çərçivəsində

Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv və qeyri-üzv dövlətlər arasında neft hasilatının azaldılmasına dair sazişin müddətinin 2018-ci ilin birinci rübünün sonunadək uzadılması barədə razılıq əldə olub. Ötən ilin 30 noyabrında isə OPEC Nazirlər Şurasının 173-cü iclası çərçivəsində Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv və kartelə daxil olmayan dövlətlərin nazirlərinin üçüncü görüşündə neft hasilatının azaldılmasına dair sazişin müddətinin 2018-ci ilin sonuna kimi uzadılması ilə bağlı qərar qəbul olub. OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin bu yeni razılaşmasına Azərbaycan da qoşulub.

Seçkinin ən çətin mərhələsi bitdi

Azay Quliyev: "Azərbaycanda seçki mühiti kifayət qədər münbitdir və bütün namizədlər üçün bərabər şərait yaradılır"

Prezident seçkiləri ilə əlaqədar namizədin qeydə alınması üçün zəruri olan seçki sənədlərinin və seçki imzalarının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (MSK) təqdim edilməsi üçün ayrılmış vaxt martın 12-də saat 18.00-da başa çatıb. Seçki Məcəlləsinə əsasən prezidentliyə namizəd, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsi səsvermə gününə ən çoxu 50 və ən azı 30 gün qalanadək saat 18.00-dək namizədin qeydə alınması üçün zəruri olan seçki sənədlərini MSK-ya təqdim etməlidir. Aprelin 11-nə təyin edilmiş prezident seçkiləri ilə əlaqədar bu müddət 2018-ci il fevralın 20-dən martın 12-si saat 18.00-dək olan dövrü əhatə edir.

Qeyd edək ki, MSK prezident seçkiləri ilə bağlı 15 nəfərin prezidentliyə namizədliyinin irəli sürülməsini təsdiq etmişdi və onlara imza vərəqələri vermişdi.

MSK fevralın 27-də keçirilmiş iclasında Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş İlham Əliyevin, martın 7-də keçirilmiş iclasında öz təşəbbüsü ilə namizədliyi irəli sürülmüş Zahid Oruc, Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş Araz Əlizadə, Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş Qüdrət Həsənzadə, martın 10-da keçirilmiş iclasında Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş Fəreç Quliyev, Müasir Müsavat Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş Hafiz Hacıyev və "Cəbhəçilərin təşəbbüs qrupu" adlı təşəbbüs qrupu tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş Razi Nurullayev namizədliyini qeydə alıb. MSK-nın martın 10-da keçirilən iclasında MSK sədri Məzahir Pənəhov bildirdi ki, ötən dövr ərzində prezidentliyə namizədliyinin irəli sürülməsi təsdiq edilmiş 7 nəfərin doldurulmuş imza vərəqələri və digər zəruri seçki sənədləri MSK-ya təqdim edilib və onların hamısının prezidentliyə namizədliyi qeydə alınıb.

Digər 8 nəfərdən ALDP-nin namizədi Fuad Əliyev 40 mindən artıq imza toplasa da ADP-nin namizədi Sərdar Cəlalovun xeyrinə namizədlikdən imtina edib. Sərdar Cəla-

loğlu martın 11-də, VIP-in namizədi Əli Əliyev və müstəqil namizəd, AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı isə imzaları, həmçinin digər sənədləri MSK-ya martın 12-də təqdim ediblər.

Tural Abbaslının seçki qərarının rəhbəri Əhəd Məmmədli 858 imza vərəqəsində 42.900 imzayı MSK-ya təqdim etdiyini bildirib: "Allahın izni ilə seçki prosesinin ən çətin mərhələsini AĞ Partiya ailəsi olaraq, uğurla keçdik. Üzvlərimizə, tərəfdarlarımıza, təəssübkeşlərimizə, dostlarımıza, bu prosesdə bizə dəstək olan hər kəsə təşəkkür edirəm".

Namizədliyi özü tərəfindən irəli sürən hüquqşünas Anar Umudov isə sənədlərini MSK-ya təqdim edə bilməyib. A.Umudov modern.az-a bu barədə deyib ki, səbəb lazım olan sayda imzaları çatdırıb toplaya bilməmələridir: "Topladığımız imzaları hesabladıq. Lakin tələb olunan imzaların sayını toplaya bilməmişik. Hər adasa imzaların yarısının toplanmasına nail olmuşuq. Biz 60 dairəni əhatə etməliydik, amma təqribən 45-ə yaxın dairələri əhatə edə bildik. Təəssüf ki, tələb olunan imzaları toplaya bilmədik".

A.Umudov həmçinin deyib ki, növbədənəkar prezident seçkilərində heç kimi dəstəkləmək fikri yoxdur.

Namizədliyi Azərbaycan Sosialist Partiyası tərəfindən irəli sürülən Elşən Həsənov, müstəqil namizədlər Asif Məmmədov və Ramazan Bəlalovun da eyni problemlə üzləşiblər.

MSK sədri Məzahir Pənəhov isə martın 12-də Zahid Oruc və Araz Əlizadəyə prezidentliyə namizədlik vəsiqələrini təqdim edib. MSK-da keçirilən təqdimatda Məzahir Pənəhov Zahid Orucu və Araz Əlizadəni təbrik edib. MSK sədri seçkilərin Seçki Məcəlləsinin tələblərinə tam uyğun, demokratik və şəffaf şəkildə keçirilməsi üçün zəruri işlərin görüldüyünü söyləyib.

Martın 12-də saat 18.00-da namizədlərin müraciətləri ilə bağlı vaxtın başa çatdığını xatırladan MSK sədri Seçki Məcəlləsinə əsasən komissiyanın daxil olan sənədlərə daha yeddi gün baxmaq hüququna malik olduğunu söyləyib. O bildirib ki, martın 19-da proses tam başa çatacaq. Bundan sonra namizədlərin seçkiqabağı təşviqat prosesinə start veriləcək.

Seçkinin müşahidəçiliyinə gəlməyə, ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun Azərbaycanda aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkiləri izləyəcək uzunmüddətli seçki müşahidə missiyası martın 15-dən işə başlayacaq. Bu barədə qurumun yaydığı press-relizdə bildirilib. Koryan Yonkerin rəhbərlik etdiyi uzunmüddətli missiyaya Bakıda 10 daimi və ölkə boyunca 20 ekspert daxildir. Ekspertlər və uzunmüddətli ekspertlər 19 ölkənin təmsilçisi olacaq. Müşahidəçilər seçkilərə hazırlığın milli qanunvericiliyə uyğun olub-olmadığını yoxlayacaq.

Seçkilərdən bir neçə gün öncə isə 280-nə yaxın qısamüddətli seçki müşahidəçisi Azərbaycana gələcək. Onlar seçki günü prosesləri nəzərdən keçirəcək, bülletenlərin, səsənin hesablanması müşahidə edəcək, həmçinin seçkidən sonrakı dövrü müşahidə edəcəklər.

ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun (DTİHB) Azərbaycan-

Bu həftə "Real" TV efirə çıxır

Mirshahin Ağayev in komandasında kimlər var?

Azərbaycan efir məkanında yeni televiziya - "Real" TV bu həftə ərzində fəaliyyətə başlayacaq. Bu barədə "Report"a Milli Televiziya və Radio Şurasından (MTRS) məlumat verilib. "Real" TV-nin "Azerspace"-də yayım tezliyi 11135, polarization, horizontal və symbol rate 27500 olacaq.

Xatırladaq ki, MTRS-nin martın 5-də keçirilən iclasının qərarına əsasən, "Real Təhlil İnformasiya Mərkəzi" MMC-yə ixtisaslaşmış (xəbər) kanal kimi peyk yayımı üçün müddətsiz lisenziya verilib. MMC-nin xəbər kanalı "Real" TV adlanır. MMC-nin baş direktoru tanınmış telejurnalist Mirshahin Ağayevdir.

"Real" TV-nin kollektivi əsasən keçmiş ANS telekanalının əməkdaşlarından ibarətdir. Onu da qeyd edək ki, bu layihədə Vahid Mustafayev və Mais Məmmədov yer almayıb.

Məlumat üçün bildirik ki, Real TV sifir xəbər kanalı olacaq və sutka ərzində saatbaşı xəbərlərlə efirə çıxacaq. Burada şou tipli verilişlərin yayımı hələ ki nəzərdə tutulmayıb. Günün aktual xəbərləri ilə yanaşı, baş verən önəmli hadisələrə peşəkar yanaşmalar, müsahibələr də olacaq.

Komandada fəaliyyəti dayandırılmış ANS televiziyasının keçmiş əməkdaşlarından Afət Telmanqızı, Ləman Ələşrafqızı, Eldəniz Vəliyev, Mahir Məmmədli, Səbinə Ağayeva, Lalə Nurəddinqızı, Orxan Məmmədli, Ziya Babayev, Azər Qarayev, Vüsalə Xanməmmədqızı, Aysəm Rüstəmov, Xatirə Məmmədova, Mehman Rəsulov, Natiq Nailoğlu və digərlərinin təmsil olunduğu bildirilir.

Kanalın xəbər prinsipləri arasında dəqiqlik, obyektivlik, operativlik, qərəzsizlik başlıca yer tutur.

Komanda üzvlərindən aldığımız məlumata görə, "Real" TV sifir yeni maddi texniki baza üzərində qurulub, ANS TV-nin texniki avadanlıqlarından istifadə olunmayıb. Ümumiyyətlə, yeni kanalın öncəsinə heç bir aidiyyəti yoxdur.

TV-nin artıq reklam bazası da formalaşacaq və efirə başladığı gündən reklamlar hesabına maliyyələşəcək.

Qeyd edək ki, televiziyanın ofisi Əhməd Rəcəbli küçəsində, 5 mərtəbəli binada yerləşir. Artıq texniki avadanlıqlar gətirilib və ofisdə son hazırlıq işləri görülməkdədir. Televiziyanın bu həftə içində fəaliyyətə başlaması nəzərdə tutulsa da, dəqiq tarix hələ ki bəlli deyil.

"Real" TV-nin internet saytı da olacaq, artıq tvreal.az saytının fəaliyyətə başlaması da planlaşdırılır.

□ Nərgiz LİFTİYEVA,
Yeni Müsavat

it hər bir seçicinin səsvermə hüququndan bərabər şəkildə istifadəsinə, öz iradəsini sərbəst şəkildə ifadə etməyinə və istədiyi namizədi seçməyinə imkan verəcək: "Hesab edirik ki, aprelin 11-də konstitusiyaya, seçki qanunvericiliyinə və Azərbaycanın ATƏT qarşısında götürdüyü öhdəliklərə uyğun olaraq, demokratik, şəffaf və ədalətli seçkilər keçiriləcək. Düşünürəm ki, ATƏT və onun institutları geosiyasi maraqları, subyektiv amilləri yox, ölkənin demokratikləşmə və seçki standartlarını təkmilləşdirmə istəyini nəzərə almalı, buna dəstək verməlidir. Ümid edirik ki, ATƏT Azərbaycandakı seçkilərə obyektiv yanaşacaq. Bu seçkilər Azərbaycanın ATƏT və onun Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu ilə münasibətlərini daha da sıxlaşdıracaq".

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən isə APA-ya bildirilib ki, Azərbaycanın diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqlarında prezident seçkilərinin təşkili məqsədilə gücləndirilmiş rejimdə zəruri tədbirlər görülməkdədir. Bununla əlaqədar olaraq, Xarici İşlər Nazirliyinin müvafiq idarələrinin əməkdaşlarından ibarət işçi qrupu yaradılıb və Mərkəzi Seçki Komissiyası ilə əlaqələndirilmiş şəkildə iş aparılır.

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Son illərdə sivil dünyada etiraz aksiyalarının forması dəyişib. İndi mitinqlərə deyil, daha çox piket və fləşmoblara üstünlük verilir. Azərbaycanda da bu tendensiya hiss olunur. Ancaq ənənəvi müxalifət ənənəvi mitinq taktikasına üstünlük verir.

dırır. Bu o demək deyil ki, Azərbaycanı Almaniyaya ilə müqayisə edirəm. Bəlkə də Azərbaycan müxalifətinin qapalı zallarda müzakirələr keçirməsinə şərait yaradılsaydı, mitinqlərə də ehtiyac qalmazdı. Şəxsi qənaətim odur ki, mitinqlərdənsə qapalı zallarda müzakirələr, dəyirmi ma-

mun birgə mitinq keçirməsi hələ o demək deyil ki, hədəfləri eynidir. Hakimiyyətdən narazı vətəndaşların sayı az olmaya bilər, ancaq onlar keçmişdə baş verənləri unutmayıblar, ona görə də bu insanlar mitinqə gedib-getməmək qərarında təmkinlidirlər. Və ya son zamanlar Milli Şuranın

neçə gün olur. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

Söz savaşı, söz yarası...

Khalid KAZIMLI

Uzun illər öncə siyasi qüvvələr və qruplar arasında bölünmüş mediamızın aparıcı imzalarının bir xoşagəlməz xasiyyəti vardı: tez-tez liderlərlə yanaşı, bir-birini hədəfə götürürdülər.

Hərənin əlində bir qələm vardı: bu yazırdı, o yazırdı. Sonra söz atışması, yazışma böyüyürdü, mübahisəyə qoşulanlar olurdu. Bəzən qovğa əlbəyaxa davaya çevrilirdi, bəzən məhkəməyə üz tutulurdu. Əksər itiləflər isə qarşılıqlı küssüsmə ilə bitirdi.

Xeyli müddət belə davam etdi. Düzü, demək olar ki, hamıya, həmkarlarımıza sərt cavab verənlərdən biri də biz idik. Heç kəsə borclu qalmır, heç kimi cavabsız qoymurduq, sözlə çoxlarını yaralamışdıq, ünvanımıza ağır söz yazanlarla dərhal media savaşına atılırdıq.

Ancaq gün gəldi, baş redaktorumuz Rauf Arifoğlu sabah planlaşdırmalarının birində dedi ki, qəzetçi həmkarlarımızla savaşmağımız, "dedim-dedi" rubrikasında deyişməyimiz yaxşı hal deyil, buna son qoymaq lazımdır.

İkiliyə etdiyimiz söhbətdə də qərara aldığımız ki, ünvanımıza pis-pis şeylər yazan jurnalistlərə qarşı təmkinli, dözümlü olaq, qırmızı xətləri keçənə qədər gözləyək, özümüz heç kəsə hücum etməyək və s.

Ondan sonra yüz dəfələrlə belə hallar oldu ki, qəzetimizin, baş redaktorumuzun, ayrı-ayrı əməkdaşlarımızın adını yazı başlığına çıxararaq təhqirəmiz şeylər yazdılar. Çoxuna dözdük. Dözmək mümkün olmayanda cavab verdik, amma çalışdıq ki, cavablarımız "kəsici-deşici" xarakterdə olmasın.

Artıq neçə vaxt idi ki, jurnalistlərin, qələm adamlarının bir-biri ilə media savaşına çıxması vəqələmlərinə rast gəlmirdi. Bu trend xeyli səngimişdi. Bəzən dalaşanlar olsa da, bunu ya imzalarını tanımaq xətrinə edirlər, ya da naşılıqdan, tündməcazlıqdan.

Təcrübə göstərir ki, bir-birini qəzet, sayt səhifələrində təhqir edənlər bir müddətdən sonra eyni kollektivlərdə çalışmalı, barışmalı, hətta dost olmalı olurlar.

Bu yaxınlarda məşhur imzalardan birinin yubileyi idi, ona təbrik yazanların içində vaxtilə onun ağır sözlərlə təhqir etdiyi həmkarları da vardı. Demək ki, onlar vaxtilə ünvanlarına yazılan ağır sözləri ya unudublar, ya da aradan keçən zaman söz yarasını sağaldıb.

İndi baxıram, yenə həmkarlarıyla savaşmağa meyilli adamlar var. Sosial şəbəkə onlara söz atışmasına çıxmaq üçün geniş imkanlar verir və onlar bundan doya-doya yararlanırlar.

Fəqət elə imzalar var ki, onlara belə şeyləri, bu sayaq hərəkətləri yaraşdıra bilmirsən.

Məsələn, ölkədə hər kəsin tanıdığı, jurnalistliyinə, söz ustası olmasına heç kəsin şübhə etmədiyi Mirşahinin son statusu əksər həmkarlarını sözün əsl mənasında heyrləndirib.

Mirşahin yazıb: "Bəli, qayıdır Mirşahin, hazırlaşın, narahat olmayın, təhqir eşitməyəcəksiniz, çünki bu mənim xarakterimcə deyil, amma layiq olduğunuz cavabı mütləq alacaqsınız?"

Burada ciddi hədə olduğu göz önündədir. Məşhur televizionçu ona qarşı nəse yazanları təhdid edir, ancaq təhqir etməyəcəyini deyir. Maraqlıdır, o adamların "layiq olduqları" cavab necə olacaq? Bu təhdiddən açıq-aşkar dava-şava anonusu tökülür.

Mirşahin yazır: "Siz məni kiminsə söyüş dolu çıxışına istinadla təhqir edirsiniz. Amma mən sizi özüm açıb ortaya qoyacam ki, xalq əsl içinizi görsün. Tezliklə sırada olacam və 1 il 8 ay ərzində ünvanıma ulaşılanların əvəzi çıxılacaq! Mən sizin ana və bacınızı söyməyəcəm, sadəcə... sevəcəm".

Belə bir mesaj...

Mirşahin "kiminsə söyüş dolu çıxışı" dedikdə, təxminən 13 il əvvəl deputat Cəlal Əliyevin parlamentdə səsləndirdiyi və sonradan videoyazısı yüz minlərlə dəfə tirajlanan sözləri nəzərdə tutur.

Gerçəkdən də o çıxışa istinad bəzən bütün əndazələri aşır, absurda gedib çıxır. Mirşahinin ən adi bir sözü ilə razılaşmayanlar mütləq Youtube-dən həmin videoyazını endirir, sosial şəbəkədəki səhifələrə yerləşdirirlər. Əslində bu da çox ayıb bir şeydir.

Ancaq bir jurnalist bütün onu sevməyənlərlə söz savaşına çıxsın, nə yazmağa, yaradıcılığa, nə də yaşamağa vaxtı qalar. Bundan da ötəsi, Mirşahin kimi bir söz adamına söhbəti "ana-bacı" səviyyəsində davam etdirmək heç yaraşmaz.

Camaat son illərdə bəyənmediyi ANS üçün axırıncı bir ildə qəribəmişdi, bəzən narazı qaldığı Mirşahindən ötrü danxımsdı, gözünü Real TV-yə dikmişdi ki, o gəlsin fərqli bir söz desin. Mirşahin isə anons edir ki, gəlib qısa alacaq, kimlərinə "ana bacısını...sevəcək".

P.S. Söz ustalarının savaşının axırıncı pis qurtanır, çünki hamısı snayperdir, öldürücü nöqtələrdən vura bilirlər.

Nəticəsiz mitinqlər - sivil dünya etiraz formalarını dəyişir

Elxan Şahinoğlu: "Mitinqlərdənsə qapalı zallarda müzakirələr və seminarlar Azərbaycan üçün daha xeyirlidir"

Ekspertlər hesab edir ki, müasir dünyada mitinqlər artıq effektiv etiraz üsulu deyil. Azərbaycanda mitinqlərə gələnlərin sayı da çox azdır. İnsanların mitinqlərə inamının qalmaması isə eyni şərtlərin səslənməkdə davam etməsi, nəticənin isə olmamasıdır...

Mitinq dövrünün artıq başa çatdığını söyləmək olarmı? O baxımdan ki, mitinq proseslərinə təsir etmək üçündürsə, bu təsir də yoxdursa, mitinqin nə əhəmiyyəti, mənası qalır?

Qərb Universitetinin Təbiiq Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu mitinqlərin son mübarizə üsulu olmasının əleyhinədir: "Mitinqlər siyasi mübarizənin tərkib hissəsidir. Hər bir partiyanın mitinq keçirmək hüququ var və bu, konstitusiyada təsbit olunub. Hakimiyyət varsa, ona müxalif qüvvələr də olmalı və mitinq keçirmək haqları tanınmalıdır. Bu, normaldır. Siyasi mübarizədə mitinqlərin bir neçə məqsədi var. Birincisi, mitinqi təşkil edənlər rəqibinə güc nümayişi göstərir. Ancaq bunun effektiv olması üçün həmin mitinqə kifayət qədər insanın toplanması vacibdir. İkincisi, mitinqi təşkil edən bu yolla öz gücünü müəyyənləşdirmək istəyir ki, onun çağırışına nə qədər insan reaksiya verəcək. Üçüncüsü, mitinqi təşkil edən seçkidə daha çox səs toplamağı hədəfləyir. Buna baxmayaraq, mitinq partiya və hərəkatın müraciət etdiyi son mübarizə üsulu da olmalıdır. Məsələn, Angela Merkel illərdir Almaniyanın kansleridir. Ancaq onun və partiyasının bu illərdə mitinq keçirdiyini xatırlamıram. Merkel qapalı zallarda çıxış edərek fikirlərini seçicilərinə çat-

salar, müxtəlif mövzularda konfrans və seminarlar Azərbaycan üçün daha xeyirlidir. Çünki 1980-ci illərin sonlarından mitinqlərdə iştirak etməşəm və gəldiyim qənaət budur ki, bu mitinqlərin inkişafımıza xeyri olmayıb, daha çox itirmişik. İlk mitinqimiz erməni separatçılarının Şuşa ətrafında Topxana meşəsini qırması ilə bağlı idi, ardınca onlarla mitinq keçirildi. Nəticəsi nə oldu? Topxana meşəsi qalsın bir yana, 20 faiz ərazimizi itirdik. Mitinqlərin daha bir təhlükəsi ondadır ki, həmin mitinqə müxtəlif narazı təbəqələrin elektoratları toplaşır. Bu o demək deyil ki, onlar hakimiyyətə gəlsələr yenə bir yerdə olacaqlar. Bir neçə yerə parçalanan Azərbaycan Xalq Cəbhəsi gözümüzün qarşısındadır. Və ya martın 10-dakı mitinqdə Milli Şura ilə Müsavat Partiyası birgə mitinq keçirdilər. Bu iki qurum arasında ittifaq yoxdur, hətta Müsavat funksionerlərindən biri partiyada yüksək vəzifəsini ona görə itirdi ki, Milli Şura ilə əməkdaşlıq edirdi. Ona görə də bu iki quru-

mitinqlərinə islamçı cərəyanların təmsilçiləri qatılırlar. Vətəndaş düşünür ki, axı sabah bu qüvvələr hakimiyyətə gəlsə, bir yerdə olmayacaqlar, nə olsun ki, indi birgə mitinq keçirirlər".

Politoloq ölkəmizdə mitinqlər yolu ilə dəyişikliyin mümkünsüz olduğunu düşünür: "Azərbaycanda mitinq yolu ilə hakimiyyəti dəyişmək dövrü arxada qaldı. Əksinə, mitinq yolu ilə hakimiyyətin dəyişdirilməsi bu yolla hakimiyyətə gələnlərin özlərinə yaxşı heç nə vəd etmir. Vaxtilə milli qüvvələr mitinq və küçə yürüşləri vasitəsilə prezident Ayaz Mütəllibovu devirib hakimiyyətə gəldilər, ancaq daha sərt üsulla da özləri devrildilər. İstənilən inqilab əks-inqilab yaradır. Ancaq hakimiyyət də müxalifətə şərait yaratmalıdır ki, onlar inqilab haqqında düşüncəsinlər, sözlərini parlamentdə, qapalı zallarda deyə bilsinlər. Bu, hamının xeyrinədir. Mitinqlər azsaylı olsa da, hər halda, cəmiyyətin diqqətini çəkir. Ancaq bu diqqətin ömrü cəmi bir

aydır. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

yaşadılar. Mitinqi təşkil edənlərin səhvi ondadır ki, insanlara bir aksiya ilə talelərin həll olunacağını təlqin edir. Təəssüf ki, siyasi mübarizənin başqa forması da yaranıb: söyüş və təhqir. Xaricdən dövlət başçısını təhqir etmək necə yanlışdırsa, daxildə də Avropadan təhqirləri söylə-

□ Cavansir ABBASLI
"Yeni Müsavat"

Seyidin təzə televiziyası

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

"Söy ki söyən mərəd olar,
 Söyməyən namərəd olar"

(xalq mahnısından)

Bakıda bir avtomobilçi qaçaq avtobus dayanacağına məşinini saxlayıb ictimai nəqliyyatın hərəkətinə mane olmuşdu. Yumşaq yazsaq, eşşəklik eləmişdi. Üstəlik, buna irad bildiren avtobus sürücüsünün üzünə tüpürmüşdü. Ancaq sürücü bunun məşininin nömrəsini telefona çəkəndə yaltaqlıq edib bağışlanmasını istəmişdi. Videosuna baxmışdım. Deyirdi cavan adamam, gərək cavanlığma keçəydin. Yənə pis çıxmasın, əsl gədəlik örnəyi idi: adamı təhqir edib, cəzalanmaq qorxusu yarananda isə yalmanır. Ölkəmizdə belələri çoxdur. İyrənc məxluqlardır.

Sürücü şikayət elədi, deyir o gədəni aparıb polis idarəsində inzibati xəta məcəlləsinə əsasən tənbeh ediblər. Hardasa 50 manat cəriməsi varmış bu hərəkətin. Mən indi öyrəndim. Kimi istəsən küçədə tut, üzünə tüpür, 50 manatı dövlətə ödə, sonra təzədən tüpür. Yaxşı döviyyədir. Dövlət büdcəsinə xeyli əmlak toplanar. Qeyri-neft sektorunun tüpürcləmə sferasında milli gəlirlərimizin perspektivini düşünəndə adamın cibindəki qəpiklər biz-biz olur.

Bu mənada, Mirşahin müəllimə qarşı dünənki tənqidləri anlamadım. Yəqin yadınızda olar, Mirşahin müəllim rəhmətlik ANS telekanalizasiyasında müdirlərdən birisiydi. Hökumətlə bəbat dolanırdılar, nə bunlar onların neft borusuna təklik atırdı, nə də onlar bunlardan makarona deşiyi nə cür açdıqlarını soruşurdu. Ancaq sonra nəşə pozuluşma düşdü, hökumət Nuşirəvan müəllimin pultası (baltanın bir növüdür) ilə ANS-i kökündən doğradı. Nağıl dili yüyrek olar, indi Mirşahin müəllim nəşə təzə internet televiziyası qayırdığını anons edibdir. Anons isə hansı verilişlər olacaq, xəbərləri kim aparacaq, nə kinosu göstərəcəyik - belə şeylər üzərində qurulmayıb. Elə bambılı televizyon standartları Qərbdə-zadda olur. Bizim mentalitetimiz, milli dəyərlərimiz ayrı cürdür. Əlqərəz, Mirşahin müəllim anonsda bildirib ki, işsiz qaldığı müddətdə onu söyənlerin hamısını uçota alıbdır, həmin şəxsləri söyməyə başlayacaq. Yəni təzə televiziyanın əsas məqsədi bundan ibarət imiş.

Doğrudan da, Mirşahin müəllimin ümummilli əmimiz Cəlal müəllim tərəfindən əsası qoyulan söyülməsi əməliyyatları internetin Azərbaycan sektorunda daim fəallığı ilə seçilmişdir. Hətta mən kalendara baxmadan həftənin bazar gününü dəqiq dəyə bilirdim: əgər sosial şəbəkələrdə Mirşahin müəllim haqda söyüşlərin amplitudası ən yüksəyə qalxıbsa, bazar günüdür. Çünki həmin gün Mirşahin müəllim nəşə həftəlik verilişdə danışmış.

İndi isə söyənlər narahət olub, deyirlər jurnalistə söymək yaraşmaz. Qəti doğru deyil. Söymə muzdur atamı, söyməyim bəy atanı - belə məsələmiz də vardır. Əksinə, söyüşmək cəmiyyətə xeyirlidir. Böyük, hegemon millətlərin hamısı (*ingilislər, ruslar, almanlar, ispanlar və sairə*) bəbat söyüşcüdür. Elə biz türklər də yaxşı söyən olmuşuq, bunun qalıqları qardaş Türkiyədə görünür. Sadəcə, nəşə çəşib guya mədəni olmuşuq. Halbuki, söyüşmək savaşımaqdan min dəfə yaxşıdır. "İlk dəfə atmaq istədiyini daşı yerə qoyub söyən adam mədəniyyətin banisidir" - belə afyozizm də eşitmişəm, müəllifi kimdir bilmirəm, çox güman özüm uydurmuşam.

Sözgəlişi, nəyin təhqir, nəyin tərif olması çox mübahisəli məsələdir. Necə deyirlər, eşşək 2 "ş" hərifiylə yazılır, ancaq bəzən 3-4 "ş" hərfinə ehtiyac yaranar. Amerikada əl barmağını "o" hərfi şəklində yumruqlayıb göstərmək "işlər əladır" anlamını verir, bizim Bakı kəndlərində isə kiməsə o işarəni göstərsən adamı yeddi yerdən yortarlar. Yaxud, Afrikanın Toqo məmləkətində zənən xeyləğinə kompliment desən gərək mütləq onunla evlənəsən. Amerikada prezidentini pornoaktrisa ilə sevişdiyini üçün məhkəməyə veriblər. Rusiyada isə deputatxana spikerinin müavini idarəyə gələn bütün zənən jurnalistlərə sürtünmüş, di gəl bu biqeyrət manyaka gözün üstə qaşın var deyən olmadı. Çünki Rusiya, Toqo və Amerikada milli dəyərlər, namus-qeyrət ayrı cürdür.

Dünən Bakıda bir qrup müsəlman dindar da hansısa məscidin yanında şərab dükanı açılmasını dini inanca təhqir sayıb etiraz edirdi. Hərçənd, bizim qanunlarda şərab dükanını məscidin neçə metrliyində açmaq olar - bu haqda heç zad yazılmayıbdır. Yalnız məktəbin 50 metrliyinə qədər sahədə araş reklam eləmək olmaz, nəşə belə qanun vardır, ona da baxan yoxdur, şagirdlər direktorla viski içirlər. Üstəlik, müsəlmanların dini kitabında, lap konkret yazsam 52-ci "Dağ" surəsində belə yazılıbdır: "Cənnətdə imanlı şəxslər üçün şərab dolu qədəhlər hazırladıq". Şərab axan çaylar, məstədicilər dolmuş göllər və sairə haqda da hədislər olmalıdır, çox dərin bilmirəm, şəxsən mən pastafarian təriqətinin bozqurdizm qoluna mənsubam. (Ancaq bəzi üləmalar burada ümumən içkidən söhbət getdiyini deyir, spirtli içkilər bura daxil deyilmiş).

Hər halda, görün necə dolacaq dünyada yaşayırıq. Burda dükanı açmağa pis baxırsan, o tərəfdə isə çayında üzümə hazırsan. Seyidin birinə nəzir veririk, o birini isə hökuməti televizorda təriflədiyini üçün soyuruq.

Gələn mehriban olaq, hamımız azərbaycanlıyıq.

"Azərbaycan Ermənistanın izolyasiyasını uğurla həyata keçirir..."

Gürcüstanın baş naziri Georgi Kvirikaşvili dünən böyük bir nümayəndə heyəti ilə Azərbaycana gəlib. Nümayəndə heyətinə onun birinci müavini, iqtisadiyyat və davamlı inkişaf naziri Dmitri Kumsişvili, xarici işlər naziri Mixeil Canelidze, maliyyə naziri Mamuka Baxtadze, parlament sədrinin müavini, Azərbaycan ilə parlament dostluq qrupunun sədri Zviad Dzdziquri və baş nazirin xarici əlaqələr üzrə müşaviri Tedo Caparidze daxildir.

"Yeni Müsavat"ın öncə xəbər verdiyi kimi, bundan bir neçə gün qabaq Gürcüstanın müdafiə naziri Levon İzoriya Bakıda səfərdə olmuş, səfər zamanı iki ölkə arasında hərbi əməkdaşlıq haqqında anlaşma əldə edilmişdi. Bundan əlavə, gürcü nazir Türkiyə ilə birlikdə üçlü formatda əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirmişdi. Azərbaycanın müdafiə naziri Zakir Həsənov isə gürcü həmkarına ölkəsinin müxtəlif beynəlxalq platformalarda Bakının mövqeyini, o sırada Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyi üçün təşəkkür eləmişdi.

Baş nazirin səfəri isə nümayəndə heyətinin tərkibindən də göründüyü kimi, daha geniş əməkdaşlıq sferalarını əhatə etməklə konkret hədəflərə hesablanmış.

Yada salaq ki, Kvirikaşvili təxminən 10 gün qabaq işğalçı Ermənistanla olmuş, İrəvanda saxta soyqırım abidəsini ziyarət edərək ora əkil qoymuş, Ermənistanı "dost ölkə" adlandırmışdı. Halbuki işğalçı ölkəni Gürcüstana bağlayan, yaxınlaşdırın, faktiki, heç yoxdur. Əsas səbəb də Ermənistanın Rusiya ilə işğal ortağı və blokada şəraitində olmasıdır, bölgədə forpost rolu daşmasıdır.

Azərbaycan-Gürcüstan münasibətləri haqda isə bunu demək olmaz. Əksinə, Bakı və Tiflis iqtisadiyyatının bütün sahələri, xüsusən də ticarət, energetika, kommunikasiya sahələri, habelə milli təhlükəsizlik və hərbi sahələri üzrə ciddi tərəfdaşlıq içindədir. NATO üzvü Türkiyə ilə əməkdaşlıq da daxil, bu əlaqələr gürcü dövlətini məxsusən son illər Azərbaycan və Türkiyəyə möhkəm bağlayıb, iki qardaş ölkədən asılı duruma gətirib ki, bunu gürcü rəsmilər istəsələr belə, görməzlikdən gələ bilməzlər.

Yeni Tiflis arzulası belə, işğalçı Ermənistanla yaxınlaşma siyasəti aparıb real nəticəyə nail ola bilməz. Bundan ötrü, deyildiyi kimi, sağlam və yerli iqtisadi baza və resurslar da yoxdur. Bütövlükdə işğalçı ölkə özünün sovetdən qalma rüşeym iqtisadiyyatı və dünya okeanına çıxışının olmaması üzündən nə region ölkələri, nə də digər ölkələr və iri xarici sərmayəçilər üçün əhəmiyyət kəsb eləmir. Bunu yerli

Əqrəblər Bakıda tutuşdurulur - Azərbaycan regional oyunçu kimi episentrdə

Gürcüstanın baş naziri böyük bir nümayəndə heyəti ilə ölkəmizdədir; gürcü baş nazirin İrəvan səfərindən cəmi 10 gün sonra Azərbaycana gelişinin pərdəarxası; sabah Azərbaycan, Türkiyə və İran baş diplomatlarının Bakı sammiti, gələn həftə isə dördlü sammit olacaq...

ekspertlər də görür və məyusluqla qeyd edirlər.

Məsələn, "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, Ermənistanın 1in.am portalının siyasi şərhçisi Sərkis Artsrunin bu xüsusda yazdığı məqalə diqqət çəkir. Azərbaycan və Gürcüstanın üzleşdikləri münasibətlərin nizamlanması məsələsində müttəfiq olmasına obyektiv yanaşdığını, lakin Gürcüstanın Ermənistanla əlaqələrinə görə Qarabağla bağlı proseslərdə nisbətən neytrallıq nümayiş etdirdiyini yazan müəllif ardınca qeyd edir: "Buna rəğmən, Azərbaycan eyni zamanda ardıcıl şəkildə Ermənistanın siyasi izolyasiya siyasətini uğurla həyata keçirir. Rəsmi Bakı 3-cü ölkələrlə ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərdən məhz bu məqsədlə istifadə edir".

Erməni təhlilçi gürcü həmkarını qəbul edən xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun növbəti həftə Türkiyə, Gürcüstan və İranın xarici işlər nazirlərinin iştirakı ilə Bakıda görüş keçiriləcəyi barədə sözlərini təsadüf hesab etmir: "Artıq yeni, dördtərəfli format Bakını Ermənistanın izolyasiya vəziyyətinə salmasının bir faktidir. Əlbəttə, E.Məmmədovun və Z. Həsənovun bəyanatlarını dramatikləşdirmək lazım deyil. Lakin Ermənistanın, demək olar ki, bütün regional inteqra-

siya proseslərindən kənarda qalması həqiqətən olduqca təşvişdoğurucudur. Ermənistanın xarici siyasəti, deyəsən, vahid məntiqdən məhrum qalıb. Gürcüstan və İranla münasibətlərdə bütün strateji hədəflər və regional komponentlər bir kənara atılaraq yalnız ikitərəfli formatla məhdudlaşır".

Artsruninin fikrincə, İrəvan Gürcüstanla əlaqələrini daha qlobal, yeni Avropa inteqrasiyası çərçivəsində gözəndirirdi, ikitərəfli münasibətlər başqa bir rəng alardı. "Lakin Ermənistanın xarici siyasəti cari problemlərlə məhdudlaşır, Bakı da bundan çox gözəl istifadə edir. Eyni sözləri İranla münasibətlərə şamil etmək olar. Bu əlaqələr, habelə Tehrandan gələn siqnallar düzgün dəyərləndirilsəydi, regional əhəmiyyət kəsb etmiş olacaqdı. Lakin rəsmi İrəvanın qeyri-adekvat siyasəti İranın Ermənistanla olan marağını daha da azaldı. Əksinə, İran Azərbaycan-Rusiya-Türkiyə üçtərəfli əməkdaşlığı sayəsində Avropa bazarlarına çıxmaq şansı əldə edib. Üstəlik, İran Türkiyə-Azərbaycan-Gürcüstan əməkdaşlığına da inteqrasiya olunmaqda çox maraqlıdır. Ermənistanın geridə qalmış dövlət və siyasət sistemi ilə iddialı xarici siyasət həyata keçirmək halı yoxdur. Bundan əlavə, Rusi-

yanın "çulanı" (evlərdə ərzaq və artıq əşyaların saxlandığı kiçik anbara deyilir - red.) statusu heç vaxt bir dövlətin modernləşməsinə imkan verə bilməz".

Ancaq Azərbaycan atalar məsələsində deyildiyi kimi, "Özü yıxılan ağlamaz". İşğalçı ölkə mehız illərdir Azərbaycana, Türkiyəyə qarşı apardığı haqsız, aqressiv və işğalçı siyasət hesabına indiki durumdadır, izolyasiya vəziyyətindədir, "iz-qoy ölkə" statusundadır. Demək, çıxış yolu da öz əlindədir.

Azərbaycan isə əksinə, gətirdikcə daha çox regional nəqliyyat və energetik xaba, vazkəçilməz tərəfdaş və oyunçuya, beynəlxalq əhəmiyyətli görüşlərin ev sahibinə və episentrdə çevrilir. Gürcü baş nazirin İrəvandan dərhal sonra Bakıya səfər etməsi öncəliklə bu realılıqla, Azərbaycanla hesablaşmaq zərurəti ilə birbaşa bağlıdır.

Bu da təsadüfi deyil ki, son vaxtlar "əqrəblər" məhz Bakıda tutuşdurulur. Yeri gəlmişkən, sabah - martın 14-də Bakıda Azərbaycan, Türkiyə və İran baş diplomatlarının üçlü sammiti olacaq. Gələn həftə isə Gürcüstanın xarici işlər nazirinin də qatılacağı dördlü sammit gözlənilir - ermənilərin həyəcanını artıracaq daha bir bəd xəbər...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yaradılmış qondarma rejimin "prezidenti" kimi özünü təqdim edən Bako Saakyan ABŞ-a səfəri və ABŞ Konqresinin inzibati binasında qondarma rejimi təbliğ edən tədbir keçirməsi ilə əlaqədar ABŞ-ın Azərbaycandakı səfiri Robert Sekuta Xarici İşlər Nazirliyinə (XİN) çağırılıb.

xüsusi sanksiyalar tətbiq olunduğu halda, Azərbaycana qarşı hərbi təcavüz və qanlı etnik təmizləmə nəticəsində yaradılmış qondarma rejimin nümayəndələrinin ABŞ ərazisinə daxil olmasına imkan yaradılması ikili standartların təzahürüdür"-H.Hacıyev əlavə edib.

XİN rəsmisi daha sonra deyib: "BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü kimi, ABŞ BMT Təhlükəsizlik Şurasının konsensusla qəbul edilmiş müvafiq

məsi düzgün addım kimi dəyərləndirilməlidir: "İlk növbədə ona görə ki, ABŞ münafiqənin tənzimlənməsində ATƏT-in Minsk Qrupunda təmsil olunan bir dövlətdir, buna görə də daha maraqlı olmalıdır. Məlum məsələdir, xarici siyasətdə dostluq, qardaşlıq məfhumu demək olar ki, yoxdur. Lakin ümumi maraqlar olan yerdə bu "dostluq"lar yada düşür. Əgər global miqyasda gö-

isə demək olardı. Amma əgər bu, erməni lobbisinin siyasi si-farişidirsə, tam başqa bir məsələdir. Zənnimcə, Tramp administrasiyası birinci variantı seçməlidir ki, Azərbaycanın müstəqilliyinə və suverenliyinə qarşı hər hansı təhdid olmasın. Əks halda, bu məsələ Rusiyanın təsir dairəsində olan Ermənistanın yürütdüyü siyasət deməkdir. Bu yolla Azərbaycana təzyiq edilməsi də inanadıcı deyil. Məlumdur ki, Azərbay-

İrəni necə yola gətirməli?..

Hüseynbala SƏLİMOV

Mart ayında İran prezidenti H.Ruhaninin Bakıya səfər edəcəyi haqda xəbərlər istər-istəməz İran mövzusunda yenidən gündəmə gətirdi. Əslində bu mövzuda da nikbin notlar daha çoxdur, nəinki narahatlıq üçün əsas yaradan məqamlar.

Çünki Azərbaycan-İran əlaqələri indi çox yüksək səviyyədədir və ən azı Bakının Şimal-Cənub dəhlizini reallaşdırmaq səmtindəki işləri bu əlaqələrin durumu ilə bağlı narahatlıq keçirməməyə əsas verir.

Amma İran mövzusu bizə yenə də başqa aspektdən maraqlı göründü. Qarabağ müstəvisində hələ Bakıda, Moskvada və Ermənistanadakı seçkilər ucubandan siyasi-diplomatik pauza hökm sürsə də, demək olar ki, əksər təhlilçilər prosesin seçkilərdən sonra intensivləşəcəyini yazır və təsadüfi deyil ki, hamı siyasətçilərin, diplomatların və hərbiçilərin çıxış və bəyanatlarında buna işarə ola biləcək məqamlar arayırlar.

Belə bir məqam isə bu yaxınlarda oldu. KTMT-nin birləşmiş qərargahının rəisi general-polkovnik A.Sidorov maraqlı bəyanatla çıxış etdi. Bildirdi ki, Dağlıq Qarabağda müharibə başlarsa, KTMT separatçılara hərbi dəstək verməyəcək.

Bəyanat İrəvanda "bomba" effekti yaratdı. Daim Rusiyaya güvənən və əksər hallarda da bunun qarşılığını gören ermənilər yolulmadan eyni sualı verirdilər: ecaba, general Sidorov bununla öz mövqeyini ifadə edir, yoxsa bu, Kremlin də mövqeyidir?

Nə gizlədək, sualın cavabı bizimçün də qaranlıqdır-bilmirik ki, həmin bəyanat bir rusiyalı hərbi məmurun mövqeyi idi, yoxsa ki, bunu Kremlin bizə işarəsi kimi qəbul etmək lazımdır?

Üstəlik, bu məsələ bizimçün çox önəmli idi. Ona görə ki, neçə vaxtdır böyük dövlətlər, Minsk Qrupunun həmsədrləri, beynəlxalq institutların və təsisatların təmsilçiləri Qarabağdakı indiki status - kvonunun məqbul olmadığını deyir və onun dəyişməsinin vacib olduğunu bildirlər. Gəl, bir suala cavab vermirlər: bəs bunu necə etməli? Axı uşağa da aydındır ki, bununçün Ermənistanla təzyiq edilməlidir və bunun da bir yolu, üsulu hər bəy yoldur. Amma yox, söhbət və əsnaya çatanda dərhal qayıdırlar ki, bəs, yox, danışıqlar davam etməlidir, çünki ən pis danışıqlar belə yenə də müharibədən yaxşıdır!..

Beləcə, məsələ illərdir dalana dirənib. Yalnız bu günlərdə rusiyalı generalın ümidverici bəyanatını eşitdik. Amma burada da xeyli suallar və aydınlaşdırılmalı məqam var. Məsələn, hələ ötən il payızda Rusiyanın başqa bir təmsilçisi - nazir S.Lavrov demişdi ki, Azərbaycan Qarabağda baş verən prosesləri özünün daxili işi saymamalıdır. Elə o vaxt da aydın deyildi ki, bununla S.Lavrovun dililə erməni əcdadları danışır, yoxsa elə bu da Kremlin mövqeyidir?..

İndi də bu sualın düyününə düşmüşük. Güman, səbrsiz oxucu dərhal bilmək istəyir ki, doğrudanmı heç ümid yoxdur? Doğrudanmı heç halda rus generalının qeyd etdiyimiz bəyanatını Rusiyanın razılığı kimi qəbul etmək mümkündür deyil?

Nə cavab vermək olar? Prinsipcə, mümkündür. İndi regionda və dünyada maraqlı proseslər gedir. Rusiyanın İraq kürdlərinin referendumuna münasibəti və Türkiyənin son aylarda Afrində apardığı əməliyyatlar, eləcə də katalon cəpəratistlərinin aqibəti ümidçün böyük əsaslar verir.

Üstəlik çox şey regional geosiyasi arxitekturdan asılıdır. Elə İrəni də bu aspektdən yada saldıq.

Hazırda Azərbaycanın son illərdə ərsəyə gətirdiyi iki regional üçbucağın (Bakı-Tiflis-Ankara və Bakı-Tehran-Moskva) birləşməsindən yeni alyansın konturları görünür. Bəli, söhbət Bakı - Ankara-Tehran-Moskva dördbucağından gedir. Xüsusən də qeyd etmək lazım gəlir ki, bunun alt müstəvisində, Tehran - Ankara - Moskva üçbucağı çərçivəsində çox ciddi yaxınlaşma sezilir. Hətta bu günlərdə Rusiya prezidenti Türkiyə və İrənlə əməkdaşlığa xüsusi önəm verdiklərini qeyd etdi. Ona görə də bu vəziyyət Qarabağ hərbi - siyasi teatrında da kardinal dəyişikliklərin ola biləcəyi ümidini yaradır. Yəni, burada Ankara və Tehran həmrəylik göstərərək Moskva-yə təzyiq etsin.

Ankara sardan qəti narahatçılığımız yoxdur, Türkiyə də imnamızdadır. Elə İran da müəyyən ümidlər üçün əsas verir. İki ölkə arasında əvvəldə qeyd etdiyimiz yaxınlaşma, iqtisadi - ticari əlaqələrin durmadan genişlənməsi sabaha ümidlə baxmağa əsas verir.

Həm də İrənin indiyədək Dağlıq Qarabağla bağlı bəyan etdiyi mövqeyi, onun da Ermənistanı təcavüzkar dövlət kimi tanıması ümidləri bir az da artırır. Yəni, özümüz də bu səmtdə fəallığımızı artıraraq. O halda bir də gördün, elə doğrudan-doğruya Moskva-İrəvan geosiyasi birliyi artıq çat verib, çünki Moskva da bölgədəki siyasətini bütünlüklə Ermənistanın maraqlarına tabe edə bilməz.

Rəsmi Bakı ABŞ səfirini XİN-ə çağırdı, Dövlət Departamentinə nota verdi

Qarabağdakı qondarma rejimin başçısının ABŞ Konqresinə dəvət olunması Bakı ilə Ağ Ev arasında gərginliyə səbəb oldu; XİN: "Bu kimi addımı ilə ABŞ Azərbaycan xalqının gözündə və ictimai rəyində ona olan münasibətə əsaslı dərəcədə zərbə vurmuşdur"

XİN-in mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bu barədə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, ABŞ Dövlət Departamentinə ünvanlanan etiraz notası səfirə təqdim edilib. Həmçinin Azərbaycan Respublikasının ABŞ-dakı səfiri Dövlət Departamentində görüş keçirərək Azərbaycanın ABŞ tərəfinə çatdırıb. H.Hacıyev bildirdi ki, notada Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Xankəndi şəhərinin sakini olan Bako Saakyanın saxta məlumatlar təqdim edərək Ermənistan pasportu ilə ABŞ vizası alması və ABŞ ərazisinə daxil olması, ABŞ-ın müvafiq təsisatlarında qondarma separatçı rejimi təbliğ edən və Azərbaycan ərazilərində işğalını dəstəkləmək üçün ABŞ ərazisində maliyyə toplamaq məqsədində daşınan tədbirlər keçirməsinə icazə verilməsinin beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə, Azərbaycan və ABŞ arasında imzalanmış ikitərəfli sənədlərə, ABŞ-ın rəsmi mövqeyinə zidd olduğu qeyd olunub. "ABŞ-ın bu addımı Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı fəaliyyət kimi qiymətləndirilib. Həmçinin notada Azərbaycanın ABŞ-ın beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında daşdığı öhdəlikləri vicdanla yerinə yetirməli olduğu və ABŞ ərazisində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı fəaliyyətlərin qarşısını almalı olduğu qeyd olunub. ABŞ ilə Azərbaycan digər sahələrdə tərəfdaşlıq münasibətlərinə malik olduğu halda, ABŞ tərəfindən həyata keçirilən bu təcavüzü addımı ABŞ-ın Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar mövqeyinin dəyişməsi kimi qiymətləndirir və qarəzli hesab edirik. Postsovet məkanında olan digər separatçı rejimlə münasibətdə ABŞ tərəfindən

qətnamələrinin tələblərinin yerinə yetirilməsinə və bu xüsusda Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılması və azərbaycanlı məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına qayıtmasına çalışmalıdır. ABŞ-ın bir tərəfdən münaqişənin danışıqlar yolu ilə həllinə çağırış etməsi, digər tərəfdən qondarma rejimin təbliğinə imkan yaratması və Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində qeyri-qanuni əməllərə göz yumması ABŞ-ın qərəzsizliyi və obyektivliyi barədə ciddi suallar yaradır. ABŞ-ın bu addımı danışıqlar prosesinə ciddi şəkildə xələf gətirir, regionda gərginliyin artmasına xidmət edir və davamlı sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması istiqamətində olan səylərə ciddi zərər vurur".

Rəsmi Bakı açıq şəkildə Vaşinqtonla münasibətlərinin anonsunu verib: "Bu kimi addımı ilə ABŞ Azərbaycan xalqının gözündə və ictimai rəyində ona olan münasibətə əsaslı dərəcədə zərbə vurmuşdur. ABŞ-ın bu kimi davranışına cavab olaraq, Azərbaycan Respublikası ABŞ-la münasibətlərində qarşılıqlı prinsipindən çıxış edəcək".

Politoloq Arzu Nağıyev yazmış situasiyanı "Yeni Müsavat"a şərh edərkən dedi ki, Bakının Vaşinqtona nota ver-

türsək, ABŞ iqtisadi, siyasi və hərbi maraqlarına görə heç vaxt Azərbaycanla münasibətini gərginləşdirib Ermənistanla müttəfiq kimi davranmaz. Burada bir sıra səbəblər var. Birincisi, Rusiya və Ermənistanın siyasi, iqtisadi və hərbi bloklarda birgə təmsil olmalarıdır. İkinci məsələ ABŞ-ın regionda olan özəl maraqları, o cümlədən İran, Əfqanıstan və digər dövlətlərlə Azərbaycanın ikitərəfli müsbət istiqamətli münasibətləridir. Üçüncüsü, hətta ABŞ prezidenti Donald Trampın da Azərbaycanla tərəfdaş dövlət olduğunu qeyd etməsi və beynəlxalq səviyyəli iqtisadi və siyasi layihələrdə tərəfdaş olmalarıdır". **A.Nağıyev bildirdi ki, ABŞ Dağlıq Qarabağla bağlı münaqişənin həllində nüfuz savaşına qatılan Rusiya ilə rəqabət aparır:** "İlin əvvəlindən bunun şahidiyik ki, ATƏT-in Minsk Qrupunda təmsil olunan dövlət kimi ABŞ bir sıra addımlar atır. Burada "DQR"-in üçüncü tərəf kimi danışıqlarda iştirak etməsinə zəmin yaradılması da, görünür, təmas xəttində say artımı, qondarma qurumun "müdafie" naziri ilə görüş və bir sıra məsələlər bunu deməyə imkan verir. Yəni Bako Saakyanın dəvət edilməsi münaqişənin həllinə töhfə versəydi, bu barədə ne-

can heç vaxt Bako Saakyanı və onun təmsil etdiyi qondarma qurumu tərəf kimi qəbul etməyəcək. Digər tərəfdən də Bako Saakyanın kim tərəfdən qəbul ediləcəyi də məsələyə müəyyən aydınlıq gətirəcək".

Bu yerdə amerikalı ekspert Ceykob Kamarasun rəsmi Vaşinqtonun Qarabağ məsələsi kontekstində Bakı və İrəvanla münasibətlərinə həsr elədiyi və Amerika nəşri "Daily Caller" nəşrində dərc olunan məqaləsində bəzi fikirləri xatırlatmağa ehtiyac var. "ABŞ Azərbaycanla əlaqələrə daha çox enerji sərf etməlidir, nəinki Ermənistanla" - ekspert deyib. **"Bəs Azərbaycanla əlaqələri inkişaf etdirməyə nə mane olur", - deyə politoloq sual edib və özü də ona cavab verib:** "Günahkar ABŞ-ın ermənipərəst qanunvericiləridir ki, anti-Azərbaycan istiqamətində siyasətə rəvac edirlər. Məsələn, Nümayəndələr Palatasının üzvü Cek Speyerin anası - Nensi Kançelyan etnik ermənidir. O, ABŞ-ın deyil, Ermənistanın xeyrinə olan hər şeyə imza atır. Cek Speyer o vaxt demişdi ki, ABŞ-ın 1.5 milyon dollarlıq yardımı "DQR" xalqının fiziki və psixiki ciddi təsir etmək məqsədində güdür. Ancaq Amerikanın Dağlıq Qarabağda istənilən yardımı erməni işğalına dəstək deməkdir və BMT Təhlükəsizlik Şurasının və BMT Baş Məclisinin qətnamələrini pozur - hansı sənədlərdə ki, açıq şəkildə təsdiq edilir ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycan ərazisidir". Göründüyü kimi, ABŞ-ın yanlışları bir sıra hallarda ədalətli amerikalılar tərəfindən də dilə gətirilir. İndi görək, rəsmi Bakının notası B.Saakyanın 14 martda tribunasiya və mükafatsız qoyulmasına səbəb olacaqmı? ABŞ kimi seçəcək, işğalçı və separatçılar, yoxsa antiterror koalisiyasının üzvü olan, ərazisinin 20 faizi işğalda qalan Azərbaycanı?..

□ **E.PAŞASOY,**
"Yeni Müsavat"

Dünyanı qorxudan “Lassa qızdırması” ölkəmizə də gələ bilirmi?

Səfayə Əhmədova: “Xəstəliklə bağlı bütün məsələlər nəzarət altındadır, heç bir narahatçılığa əsas yoxdur”

Ötən həftə Rusiya “Lassa qızdırması” haqda öz vətəndaşlarına xəbərdarlıq edib. Xəbərdarlıqda qeyd edilib ki, Qana Səhiyyə Nazirliyi müalicə məqsədilə Noquçi Tibbi Tədqiqatlar İnstitutuna yerləşdirilmiş xəstənin fevralın 1-də “Lassa qızdırması”ndan vəfat etdiyini təsdiqləyib. Diaqnoz laboratoriyada təsdiqini tapıb. Noquçi Tibbi Tədqiqatlar İnstitutunun xəstə ilə ünsiyyətdə olmuş bütün əməkdaşları müşahidə altındadır. Rusiyanın İstehlakçılarının hüquqlarının və insan sağlamlığının qorunmasına nəzarət üzrə Federal Xidməti Qanaya səfər planlaşdıran bütün rusiyalıları bu informasiyanı nəzərə almağa çağırıb.

Qeyd edək ki, xarici mətbuatda yayılan məlumata görə, Nigeriyada Lassa qızdırması epidemiyası 31 nəfərin ölümünə səbəb olub. Rəsmi məlumatda bildirilir ki, artıq ağır xəstəliyə yoluxanların sayı 105 nəfərə çatıb. Ölümcül virusa yoluxan 10 tibb işçisindən 4-ü dünyasını dəyişib. Ölkənin səhiyyə naziri qeyd edib:

“Əvvəllər epidemiya yalnız quraqlıq mövsümündə baş qaldırırdı, indi isə biz bütöv il ərzində xəstəliklə mübarizə aparırıq”.

Əsasən siçanlardan insana keçən “Lassa qızdırması” teması yolu ilə yayılır və qanaxmalarla müşayiət olunan yüksək hərarətə səbəb olur. Bu qızdırma viruslu hemorraqik qızdırmalar qrupuna aid kəskin infeksiya xəstəlikdir. Hazırda ona qarşı peyvənd mövcud deyil. Ekspertlər qeyd edir ki, virusun inkubasiya müddəti 3 həftə təşkil edir. Xəstəlik əsasən Qərbi Afrika ölkələrində (Liberiya, Mali, Nigeriya, Benin) yayılıb. Bu xəstəlikdən ümumilikdə ölüm göstəricisi səviyyəsi 1%-dir.

Qeyd edək ki, xəstəlik ilk dəfə 1969-cu ildə aşkarlanıb. Bu virus ilk xəstəlik hadisələri baş vermiş Nigeriyada şəhər adını daşıyır. Lassa virusunun təbii mənbəyi çoxməməli siçandır. Həmin gəmiriciyə əsasən Afrikanın tropik kənd ərazilərində qida saxlanılan insanların məskunlaşdığı evlərdə və ya onun ətrafında tez-tez rast gəlinir. Virusun gəmiricidən insana ötürülməsi yoluxmuş gəmiricinin sidik və ya nəcisi ilə çirkənlənmiş qida qəbulu, yoluxmuş gəmiricilərin dərisinin soyulması və yeyilməsi və ya yoluxmuş gəmiricinin ifrazatları ilə çirkənlənmiş havanın udulması vasitəsilə baş verir. İnsandan-insana yoluxma, əsasən xəstəxana mühitində yoluxmuş şəxsin qanı, toxumaları və ekskresiyaları ilə birbaşa teması vasitəsilə baş verir. İnsandan-insana yoluxma halları gəmiricidən insana ötürülmə hallarından daha az yayılıb.

Lassa qızdırması ABŞ-ın Xəstəliklərə Nəzarət və Profilaktika Mərkəzinə görə Syerra-Leone, Liberiya, Qvineya və Nigeriyada və əlavə olaraq, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına görə Benin, Mali və Hanada endemik hesab edilir.

Dünyanı qorxudan “Lassa qızdırması” ölkəmizə də gələ bilirmi?

Mövzu ilə bağlı Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin əməkdaşı Səfayə Əhmədova “Yeni Müsavat”a danışdı:

“Xəstəliklə bağlı bütün məsələlər nəzarət altındadır, heç bir narahatçılığa ehtiyac yoxdur. Təbii ki, mövsümlə bağlı qrip xəstəlikləri və sairə müşahidə olunur. Vətəndaşlar hər hansı bir narahatçılıqları olduqda yaxınlıqdakı poliklinikalara müraciət edə bilər. Lakin bir daha qeyd edim ki, “Lassa qızdırması” ilə bağlı ölkəmizdə heç bir təhlükə yoxdur”.

□ **Xalidə GƏRAY**
Musavat.com

Son illərdə dünya düzəni sürətlə dəyişir. Artıq bu düzənin iki hissəyə bölündüyünü əminliklə söyləmək mümkündür. Bir tərəfdə Amerika, digər tərəfdə Rusiya dayanıb. Çin və digər böyük dövlətlərin də getdikcə bu proseslərə qoşulduğunu demək olar. Sürətlə şəkillənən hazırkı dünya düzəni “soyuq müharibə” illərini xatırladır.

vedeyin dövründə itirildi. Nə cibulla, Səddam Hüseyin, Qəddafi kimi Rusiya ilə yaxşı münasibətləri olan liderlər edam edildi. Yuqoslaviyada soyqırım törədən rusların tarixi mütəfiqləri serb liderləri, generaları Haaqa Beynəlxalq Tribunalında cəzalandırıldı. Bunlar təsadüfi proseslər deyildi. Qərb yeni dünya nizamı-

matiyadan tutmuş müharibələrə də istənilən əks-təsir üsullarından istifadə edir. Rusiyanın Türkiyə ilə əməkdaşlığı da NATO-nu parçalamaq planlarının əsas hissəsidir. Göründüyü kimi, ABŞ-Rusiya qarşılıqlı kimi, ABŞ-Rusiya qarşılıqlı və bunun nəticələri yeni dünya nizamının gələcək taleyini həll edəcəkdir”.

Politoloq Azərbaycanın

Qollun NATO əsgərlərini ölkədən çıxarması, SSRİ ilə yaxınlaşmaq istəyi buna sübut idi. Eləcə də hazırkı Rusiya-Türkiyə yaxınlaşması ABŞ-la münasibətlərin gərginliyi fonunda davam edir. Atatürk, Menderes də Qərbə qarşı ruslarla eyni mövqedə idilər. Ərdoğanın siyasəti də hazırda buna oxşardır. Nəzərə alsaq ki, Türki-

“Soyuq müharibə” qayıdır? Azərbaycan nə etməlidir?

Nəzakət Məmmədova: “Yeni situasiya yeni təhdidləri də özü ilə gətirə bilər və biz buna hazır olmalıyıq”

Azərbaycanın yerləşdiyi region üçün də bəzi təhlükələrin yarandığı göz önündədir. Dünyada cərəyan edən proseslərin başında duran iki dövlətdən birinin-Rusiyanın ölkəmizin yerləşdiyi regionun aparıcı dövləti olması bunu deməyə əsas verir. Qərb tərəfindən ciddi təzyiqlərlə üz-üzə qalan cənub qonşumuz İranda bu sırada xüsusi qeyd etmək olar. Bütün bunların fonunda hər kəsi Azərbaycanın bu çətin situasiyada yürütdüyü xarici siyasət düşündürür. İndiyə qədər balanslı siyasətə üstünlük verən Azərbaycanın bu siyasəti davam etdirməsinin gətirdikcə çətinləşdiyi qeyd olunur.

Politoloq Nəzakət Məmmədova tarix boyu dünya düzəninə formalaşması üçün mübarizələrin gətirdiyi söylədi: “Hazırda yeni dünya düzəninə formalaşması uğrunda dövlətlər arasında böyük mübarizə gedir. SSRİ-nin süquta uğramasından sonra hər kəs ikiqütblü dünya sisteminin çökdüyünü və Amerikanın hegemonluğu altında yeni dünya nizamının yarandığını düşündürdü. Lakin Putinin hakimiyyətə gəlməsi və yenidən fövqəldövlət statusuna iddia etməsi hər şeyi dəyişirdi. Amerika artıq ikiqütblü dünya sistemindən qalan hər şeyi məhv etmək üzrə idi. Beş dövlətin dünya siyasətində əsas sözsahibi olması, istənilən qərara veto tətbiqi hüququ tanınmayaraq, BMT-nin sanksiyası olmadan Körfez müharibəsi başladı. Yuqoslaviya müharibəsi və ondan sonrakı bir çox proseslər Rusiyanın Yaxın Şərqdən və Balkanlardan çıxarılmasını nəzərdə tuturdu. Rusiya SSRİ-nin varisi kimi Şərqi Avropa, Balkan yarımadası, Yaxın Şərq və postsovet məkanında ciddi şəkildə sıxışdırıldı. Putinin dövlət başçısı olması bunların qarşısını aldı. Əfqanıstan Qorbaçov, İraq, Balkanlar Yeltsin, Liviya Med-

ni Rusiyasız görmək istəyirdi. Lakin Putin Rusiyanın postsovet məkanı və rusların Yaxın Şərqdə sonuncu qalası, Aralıq dənizinə çıxış yolu olan Suriyanı çıxarılmasına imkan vermədi. Ukrayna və Suriya müharibələri bunun təzahürü idi. ABŞ rəngli inqilablarla özünə lazımlı şəxsləri hakimiyyətə gətirsə də, postsovet ölkələrində bu məqsədlərinə nail ola bilmədi. Ukrayna, Gürcüstan, Qırğızıstana bu inqilablar heç nə vermədi. Rusiya öz geosiyasi marağı hesab etdiyi ərazilərdən çıxmaq istəmədiyini hər addımda göstərir. Putinin son modern silahlarla bağlı təhdidəci çıxışı da bunu sübut edir. İran, Çin kimi ölkələr də ABŞ hegemonluğu altında olan dünya nizamına qarşıdır. Çin öz iqtisadi potensialını artırıb Qərb bazarlarına ekspansiya etməklə, İran nüvə silahı hazırlamaqla ABŞ-ın hegemon mövqeyinə müqavimət göstərməyə çalışdı. Son dövrlərdə artıq ABŞ və Avropa ölkələri arasında mütəfiqlikdə çatların yarandığı görünür. Burada Tramp hakimiyyətə gələndən ABŞ-ın öz daxilində Ağ Ev, Konqres və Pentaqon arasındakı qarşıdurmadan savayı Rusiyanın rolunu da qeyd etmək olar. Qərbin Rusiyanı sıxışdırmasına cavab olaraq o da kibermüharibə, fəal diplo-

yürütməli olduğu xarici siyasətə də toxundu: “Artıq dünyada ikiqütblü yox, çoxqütblü dünya düzəni yaranmağa doğru gedir. NATO-ya alternativ Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı, Avropa Birliyinə alternativ kimi Avrasiya İqtisadi Birliyi yaradılıb. Belə olan halda postsovet ölkələri də çətin seçim qarşısında qalır. Onların birtərəfli mövqə tutması vəziyyəti çətinləşdirə bilər. Artıq bu ölkələrin rəhbərliyinə 90-cı illərdə olduğu kimi millətçi yox, yaxud 2000-ci illərdəki rəngli inqilablar nəticəsində amerikapərəst yox, məhz hazırkı Rusiya və Avropa yaxınlaşmasının, razılaşmasının nəticəsi olaraq biznesmenlərin gətirilməsini görürük. Ukraynada “şokolad kralı” Petro Poroşenko, Ermənistanda “tetris oyunları kralı” Armen Sarkisyan, Gürcüstanda biznesmen Bdzina İvanaşvili, bankir baş nazir Kverelişvili məhz bu qəbildən olan dövlət və hökumət başçılarıdır. Görünür, artıq Rusiya və Avropa bu məsələdə ortaq dil tapmaqdadır. ABŞ və Avropa Birliyinin münasibətlərindəki soyuqluq Avropa-Rusiya münasibətlərini yaxınlaşdırıb. Əsliində Avropada zaman-zaman hələ soyuq müharibə dövründə Amerikadan uzaqlaşmış ruslarla yaxınlaşma meyilləri olub. Lakin bunun qarşısı alınmışdır. De

yə-Rusiya və Rusiya-Avropa yaxınlaşmasının əsasında enerji əməkdaşlığı durur, o zaman Rusiya və Avropa Birliyinin MDB məkanında razılaşma əsasında siyasət yürütdüyünü demək olar. Ermənistanın Avropa Birliyi ilə saziş imzalamasını Rusiyanın sakitliklə qarşılamağı buna bariz nümunədir. “Azərbaycan hazırkı şəraitdə nə etməlidir” sualı hər birimizi düşündürür. Azərbaycanın ətrafında yeni geosiyasi reallıqlar meydana gəlməkdədir. Ölkəmizin indiyədək həyata keçirdiyi siyasəti praqmatik hesab etmək olar. Lakin yeni situasiya yeni təhdidləri də özü ilə gətirə bilər və biz buna hazır olmalıyıq. Daxili siyasi sistemdə dəyişikliklərin güc yolu ilə dəyişdirilməsindən tutmuş xarici siyasətin bir çox aspektlərinə qədər müdaxilə etmək istəyən, ölkəmizin siyasətini özlərinə sərf edən şəkildə yönləndirməyə çalışan güc mərkəzləri çoxdur. Azərbaycanın strateji ölkə olduğunu sübut etməyə ehtiyac yoxdur və bu, ölkəmizə böyük marağ, eyni zamanda təhdid yaradır. Dövlət başçısı da daima öz çıxışlarında vurğulayıb ki, bizə təzyiqlə göstərmək istəyən qüvvələr var. Burada ən əsas amil xalqın və hakimiyyətin birliyi-dir. Belə olan halda ölkəni heç bir qüvvə sarsıda bilməz. Yeni çağırışlar yeni təhdidləri də özü ilə gətirir. Yeni dünya düzəninə biz öz layiq olduğumuz yeri tutmalıyıq və bunun üçün lazımi siyasət aparılır. Hazırkı dünyada global və regional kommunikasiyalar, enerji, nəqliyyat-kommunikasiya layihələri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir ki, Azərbaycan bir çox belə layihələrdə təşəbbüskar ölkədir. Formalaşan yeni dünya düzəninə milli maraqların uğurlu təminatı üçün dövlət öz sərəncamında olan bütün vasitələrdən istifadə etməlidir”.

□ **Cavansir ABBASLI**
“Yeni Müsavat”

Son aylar ABŞ-ın Ermənistan və Qarabağ separatçıları ilə bağlı siyasətində ziddiyyətli situasiya müşahidə olunmaqdadır. Azərbaycanın kəskin etirazlarının fonunda Vaşinqton işğalçı Ermənistanı və Dağlıq Qarabağdakı qondarma rejimə ayırdığı yardımlarla bağlı qərarını yenidən baxmalı oldu.

Bunun ardınca Ağ Ev administrasiyasının Rusiyaya qarşı sanksiyalarının məntiqli davamı olaraq İrəvana yönəlik sərt mesajları Ermənistanda narahatlıq yaratdı. İşğalçı ölkədə şübhə etmirdilər ki, tezliklə okeanın o tayından pis sürpriz xəbər eşidəcəklər. Digər tərəfdən, ABŞ Milli Kəşfiyyatının 2018-ci ildə Qarabağda dağıdıcı müharibənin anonsunu verməsi işğalçı ölkədə təlaşa səbəb olmuşdu.

Ancaq bunun ardınca ABŞ-ın siyasətinin "kökə mərhələsi"ne start verilib. Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin rəhbəri Bako Saakyanın ABŞ-a dəvət alması hər mənada nonsens sayıla bilərdi, lakin əvvəlki dövrlərdə buna bənzər hadisələr olmasaydı. Məlumdur ki, ABŞ-ın postsovet məkanındaki separatçı rejimlərlə bağlı siyasəti ilk dövrlərdən dəyişməzdir. Hətta Gürcüstanın ərazilərində yaradılmış qondarma rejimlərdə və Ukraynadan qoparılmış Krıma görə Rusiya ilə münasibətləri müharibə vəziyyətinə gəlib çatan Vaşinqton nədənsə Qarabağa gələndə Moskva ilə eyni mövqeni paylaşır. Elə buna görədir ki, Bako Saakyan Moskvaya sərbəst gedib-gəldiyi kimi, ABŞ-a da rahatlıqla gedir, hətta orada mükafatlandırılır da (!)

Məsələnin məzhi bundan ibarətdir ki, Qarabağ separatçılarının lideri Bako Saakyan sabah (14 martda) ABŞ-ın Kapitolu ştatında çıxış edəcək və hansısa anlaşılmayan mükafat alacaq, bununla əlaqədar bir tədbir də planlaşdırıb. Separatçının ABŞ-a gözlənilən səfərini şərh edərək Modern Diplomacy.eu nəşri bu barədə yazıb. "Göndərilmiş dövlətlərdə bu tədbir "Konqresdə qəbul" adlanır, hərçənd yaxımda əsl Konqres üzvü yoxdur", - deyərək qeyd edir (Virtualaz.org). Sonra Modern Diplomacy faktlara istinad edərək yazır: "DQR" - 1988-1994-cü illərdə müharibədə Ermənistan tərəfindən Azərbaycanın işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ regionu-

dur. Dağlıq Qarabağ regionu və ətrafındakı ərazilər tarixən Azərbaycana məxsus olub. 1988-ci ildə Ermənistanın təcavüzü başladı. Altı il sonra, nə vaxt ki, atəşkəs elan edildi, Azərbaycanın 20% ərazisi Ermənistan tərəfindən dəstəklənən erməni separatçıların əlində qaldı. "DQR" dünyanın heç bir ölkəsi tərəfindən tanınmır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatından başlayaraq, bütün beynəlxalq təşkilatlar hesab edirlər ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın məxsusudur və Ermənistan tərəfindən qanunsuz zəbt olunub". **Nəşrin fikrincə, Ermənistan "DQR"-in müvəddüclüqun qanuniliyini sübut edə bilmir, buna görə də "faktların yayılması" strategiyasına əl atır:** "O, uşaq və ya yalanı uzun müddət təkrarlayaraq onun həqiqət kimi təqdim edilməsinin mümkünlüyünə ümid edən siyasətçi kimi elə hesab edir ki, başqalarını da buna inandırmaq olar. Ermənistan düşünür ki, əgər o, "artsax" milləti haqda uydurmanı çox yayarsa, yekunda o, fakta çevriləcək".

Hələlik ABŞ administrasiyası bununla bağlı xəbərlərə münasibət bildirməyib. Vaşinqtonun Bakıdakı elçiliyinin də reaksiyası məlum deyil. Amma şübhəsiz ki, növbəti dəfə bu tədbirin rəsmi xarakterli olmadığı və ABŞ-ın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığı bəyan ediləcək. Ancaq daha məntiqli olardı ki, Qarabağ separatçısı ABŞ-a ayaq basan kimi həbs ediləydi və beynəlxalq hüquqa uyğun şəkildə cəzalandırılıydı. Vaşinqton nəzərə almalıdır ki, B.Saakyan Azərbaycan vətəndaşdır və ölkənin qanunlarını kobud şəkildə pozaraq, yaradılan separatçı rejimin başına keçib. Belə olan təqdirdə Saakyanın Bakıya qolubəgli göndərilməsi müttəfiqlik münasibətlərinə daha uyğun gələndə olardı, nəinki onunun ABŞ-da sərbəst fəaliyyət göstərməsi, hətta mükafatlandırılması.

ABŞ-ın Ermənistandakı sa-

Qarabağ separatçısına tribuna və mükafat verməklə ağ edən... Ağ Ev

Bako Saakyanın ABŞ-a dəvət olunması ciddi narahatlıq yaradıb; Vaşinqtonun Ermənistandakı sabiq səfiri də işğalçı və separatçılıq dəstəkləyərək Trampa xitab etdi; **politoloq: "ABŞ gələcəkdə Ermənistanı öz tərəfinə çəkmək üçün müəyyən manevrlər edə bilər..."**

biq səfiri Con Evansın "The National Interest" nəşrinde yazdıqları isə onu deməyə əsas verir ki, əslində ciddi bir şəbəkə fəaliyyətə başlayıb və məqsədlilik şəkildə ABŞ-Azərbaycan əlaqələrinə zərbə vurulması prosesi gedir. Sözsüz ki, separatçılara meydan verilməsi Bakını razı sala bilməz və bunun əks cavabı olacaq. Belə olan halda münasibətlərin ənənəvi şəkildə davamı da mümkünsüz görünür, necə ki, vaxtaşırı bunun şahidi olmuşuq.

Diplomat deyib ki, ABŞ hökuməti Dağlıq Qarabağı çoxdan tanımalı idi. Keçmiş səfir də B.Saakyanın ABŞ-a səfər edəcəyini xətrilədi, hətta onu "demokratik yolla seçilən prezident" adlandırıb. Deyib ki, Saakyan ABŞ administrasiyası tərəfindən qəbul edilməyəcək, çünki ABŞ bu məsələyə hələ də səssiz qalıb. Erməniperəst diplomat həyasızcasına iddia edib ki, "Dağlıq Qarabağ 1921-ci ildə İosif Stalinin tapşırığı ilə Azərbaycana birləşdirilib".

Göründüyü kimi, diplomat tamamilə ermənilərin çaldığı havaya oynayıb, onun tarixdən bu qədər xəbərsiz qalması mümkünsüzdür. Ən azı 1918-20-ci illər Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin xəritəsinə, elə ABŞ tərəfindən tanınan 100 min kv.km-dən artıq ölkəmizin ərazisinə baxsa, görə ki, neinki Dağlıq Qarabağ, heç indiki Ermənistanın bir çox əraziləri də, o cümlədən Zəngəzur İrəvana tabe deyildi. Ancaq səfir var gücü ilə erməniləri müdafiə edib. Xatırladı ki, Qarabağ ermənilərinin əvvəlki başçısı Arkadiy Qukasyan da iki dəfə ABŞ-da olub və Dövlət Departamentində işgüzar görüşlər keçirib. Bununla da dip-

lomat ABŞ-ın Qarabağla bağlı gerçək siyasətini ifşa etməklə yanaşı, Ağ Evə Saakyan mesajını verib.

Musavat.com erməni mediasına istinadən xəbər verir ki, Con Evans Dağlıq Qarabağın ötən illər ərzində "öz iqtisadiyyatını" dirçəltməsindən, "müstəqillik" uğrunda söyləmələrindən, digər absurd iddialardan bəhs edib. Həmçinin diplomat Qarabağ qanunsuz səfər edən əcnəbiləri "qara siyahıya" saldıqlarına görə Bakını tənqid edib. "Vaxt yetişi, beynəlxalq ictimaiyyət Dağlıq Qarabağ respublikasını millətlərin ailəsində salamlamalıdır. Necə ki, Artsaxın xarici işlər naziri Armin Aleksanyan deyir "Dağlıq Qarabağ konflikt deyil, ölkədir" - amerikan diplomat ardınca yazıb.

Bir ABŞ diplomatının bütün beynəlxalq qanunlara tükürərək erməni əlində oynamağa çevrilməsi heyretəmizdir. Heç şübhəsiz ki, bu, yalnız erməni diasporunun daddırdığı "qidalardan" təsiri deyil, amerikalı diplomat həm də Vaşinqtonun separatçı və işğalçılarla bağlı ikili siyasət yürütməsindən sui-istifadə edərək bu dərəcədə uzağa gedib.

Bu günlərdə İrəvanda nəşr olunan "Jamanak" qəzeti yazmışdı ki, yaxın vaxtlarda "DQR"-in "prezidenti" Bako Saakyan "işçi səfərlə" Birləşmiş Ştatlara baş çəkəcək, orada Senatın və Nümayəndələr Palatasının üzvləri, eləcə də ekspert dairələri, həmçinin erməni icmasının nümayəndələri ilə görüşlər keçirəcək. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri olan ABŞ az qalır ki, canını fəxri qarovulla qarşılasın... Konkretləşdirsək, Ağ Ev artıq Qarabağ separatçısının mükafatlandırıl-

masına imkan yaratmaqla tamam "ağ edir".

Politoloq Qafar Çaxmaqlı "Yeni Müsavat"a dedi ki, Qarabağdakı erməni separatçıların liderinin ABŞ-a səfəri nə birincidir, nə də sonuncu: "Bundan öncəkilər də, Köçəryan da, Quqasyan da ABŞ-da olub. Bu səfərlərin hansısa rəsmi anlam ifadə etməsi doğru yanaşma deyil, Amerika hətta cinayət-karları belə dəvət edib dinləyir, mən inanmıram ki, bu səfər Amerikanın rəsmi dairələrinin təşəbbüsü ilə olur. Amma bu, bizim üçün qəbul edilməzdir ki, torpaqlarımızda separatçılıqla məşğul olan bir şəxsi Amerika belə qarşılayır. ABŞ-a sərt şəkildə etiraz edilməlidir. Ermənilərin məqsədi Dağlıq Qarabağdakı mövcud durumu diqqətə çatdırmaq və müəyyən dəstək almaqdır".

Q.Çaxmaqlı qeyd etdi ki, ABŞ bu məsələdə beynəlxalq qanunlara əməl etməlidir: "İndiki halda Amerikanın Qarabağla bağlı siyasətində elə bir ciddi dəyişiklik görünməsə də, bu ölkə gələcəkdə Ermənistanı öz tərəfinə çəkmək üçün müəyyən manevrlər edə bilər. Ermənistanı və Dağlıq Qarabağ əhalisinə maddi yardımlar da bunlardan biridir. Həm də son zamanlar Minsk Qrupunun başqa bir həmsədr ölkəsi olan Rusiyanın bir çox məsələlərdə Amerikanı arxa plana keçirmək səyləri hiss olunmaqdadır. ABŞ mövqelərini bərpa etmək istəyir. Azərbaycana və Ermənistanı yanaşmada da bəzi dəyişiklik siyasətin olması təbii-ridir. Amerikalı ekspertlərin də gizlətmədiyi kimi, Dağlıq Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğunu heç kimsə danmır, amma məsələnin həll edilməsi ilə bağlı konkret addımlar atıl-

kən erməni lobbisinin iradəsini ifadə etməkdən də vaz keçilmir".

Amerika bizim üçün təhlükəli olan addımlar ata bilərmi? Politoloq: "Mən belə hesab edirəm ki, indiki anda istənilən ədalətsiz addım atıla bilər. Bunun üçün bəhanələr də uydurula bilər. Amerikanın Cənubi Qafqazda deyək ki, Suriya ərazisində olduğu kimi, "öz terrorçuları" yoxdur, burada aktiv siyasət yürütmək üçün ona guya haqlarını müdafiə edəcəyi toplusu lazım ola bilər. İndi olmasa da, gələcəkdə baş verəcək gözlənilməz proseslər zamanı bu, ola bilər. Kim bilir Yaxın Şərqdə proseslərin gedişatı haraya qədər uzanacaq. Ermənistanın bizim ordunun edəcəyi hərbi təlimlərdən qorxuya düşməsinə də təbii qarşılamaq olar. Azərbaycan istənilən an öz ərazilərini işğalçılardan təmizləmək üçün qərarlı addımlar ata bilər. Məncə, məqam yetişib. Daha sonra biz gözlənilməz olaylarla üz-üzə qala bilərik".

Hər halda, ilkin ehtimala görə, ABŞ Ermənistanı Rusiyadan qoparmaq üçün hərəkətə keçib. Bu günlərdə NATO rəhbərliyinin Ermənistandakı 5 minlik rus ordusundan danışması da maraqlı detaldır. Digər tərəfdən, mümkündür ki, Pentaqon Türkiyə ilə sərhəddə yeni platsdarm əldə etmək uğrunda hərəkətə keçdiyi üçün "erməni kartı"ni işə salıb. Amma istənilən halda Azərbaycanla müttəfiqlik münasibətlərinə xələl gətirə biləcək proseslər başlanıb...

P.S. Yazı hazırlanarkən məlum oldu ki, Bako Saakyanın ABŞ-a gözlənilən "səfəri" ilə bağlı Bakıdakı səfir Azərbaycan XİN-ə çağırılıb və ona etiraz notası təqdim edilib.

Bank sistemində başlanan böhran üzündən Azərbaycanda istehlak kreditlərinin həfəllərlə azalması. Buna həm də Mərkəzi Bank və Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının atdığı addımlar səbəb olub. Belə ki, problemli kreditlərin xeyli hissəsi məhz istehlak kreditləri kimi rəsmiləşdirilmiş kreditlərdir. Banklar və qeyri-bank kredit təşkilatlarının girov təminatı tələb olunmayan istehlak kreditlərinə həvəslə getməsi sonradan onlar üçün ciddi problemlərə yol açdı. Eyni zamanda əhali üçün də çətinliklər meydana çıxdı. Nəticədə istehlak kreditlərinin məhdudlaşdırılması üçün bir sıra addımlar atıldı.

Bundan istifadə edən bir sıra mağazalar məhsulları bank və ya digər təşkilatların araşdırılmadan, birbaşa alıcılara "daxili kredit"lə satmağa başladılar. Bir çox hallarda "daxili kredit" adlandırılan bu kreditləmə təbəqələri arasında müqavilə imzalanması yolu ilə həyata keçirilir. Lakin mal alan tərəfə müqavilələrin nüsxəsi əksər hallarda verilmir. Onlara, sadəcə, ödəniş etdiklərinə dair kiçik qəbz verilir. Son bir neçə ildə bu cür alış-veriş çox geniş yayılmışdır. Hətta son vaxtlar aylıq ödənişləri gecikdirən bəzi alıcıların mağazalar tərəfindən məhkəməyə verilməsi halları da artmağa başlayıb.

Hüquqşünas Əkrəm Həsənov deyir ki, əslində Azərbaycanda mağazaların məhsulları kreditlə deyil, nisyə satmaq hüququ var: "Bu alış-satqı kredit kimi rəsmiləşdirməklə qanunvericiliyi pozurlar. Çünki qanunvericiliyə əsasən Azərbaycanda kredit vermək bank və ya

bank olmayan kredit təşkilatlarının hüququdur. O mağazaların bağladığı müqavilələr əslində nisyə alqı-satqı müqaviləsidir. Qanunvericiliyimiz buna tam imkan verir".

Bəs nədən mağazalar müqaviləni məhz kredit müqaviləsi kimi rəsmiləşdirirlər? Ə.Həsənova görə, bu, Rusiya qanunvericiliyinin kopyalanmasından irəli gəlir: "Bu sahədə Azərbaycan sanki hələ də Rusiya əsarəti altındadır. Rusiya qanunvericiliyində nisyə alqı-satqı ifadəsi yoxdur. Orada buna kommersiya krediti deyirlər. Bizim baş-bəla hüquqşünaslarımızın bəziləri ölkə qanunvericiliyini ya bilərəkdən, ya bilməyərəkdən pozaraq Rusiyadakı müqavilələri götürüb Azərbaycan dilinə çevirib işdə tətbiq edirlər".

Hüquqşünas bildirir ki, mağazaların müqavilələri Azərbaycan Mülki Məcəlləsinə əsasən nisyə alqı-satqı müqaviləsi kimi rəsmiləşdirmək hüquqları var: "Lakin burada çox mühüm bir məqam var. Belə ki, Azərbaycan

Mağazaların "daxili kredit" oyunu

Əkrəm Həsənov: "Azərbaycanda mağazaların birbaşa kreditlə mal satmaq hüququ yoxdur"

qanunvericiliyinə görə, mağaza ilə fərdi şəxs arasında nisyə alqı-satqı müqaviləsi imzalanırsa, alıcının hüququ var ki, nəzərdə tutulan məbləği nisyə müddətinin sonunda ödəsin. Yeni aylıq ödəniş etməyib, bütün məbləği müqavilə müddətinin sonunda ödəyə bilər. Bəlkə də elə buna görə mağazalar müqavilələri məhz nisyə alqı-satqı müqaviləsi adlandırmaqdan qaçırlar. Hətta belə adlandırılmasa belə, qanunvericilikdə başqa hal nəzərdə tutulmadığı üçün vətəndaş ona ve-

rilən cədvələ baxmayaraq, ödəniş sonda apara bilər. Mağazanın buna görə onu məhkəməyə vermək hüququ yoxdur. Bunu edirlər, ona görə ki, vətəndaşlar hüquqlarını bilmirlər".

Onu da qeyd edək ki, kreditlə satılan bir çox mallara verilən zəmanətlərə mağazalar tərəfindən əməl olunmur. Bununla bağlı şikayətlər getdikcə artmaqdadır. Ə.Həsənov bildirir ki, bu sahədə vətəndaşların hüquqlarını İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçı Hüquq-

larnın Müdafiəsi Xidməti qoruyur: "Hər bir mağaza satdığı malın keyfiyyətinə cavabdehdir. Əgər bundan imtina edirlərsə, vətəndaşlar Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçı Hüquqlarının Müdafiəsi Xidmətinə müraciət etməlidirlər. Başqa sahələri deyər bilmərəm, amma bu sahədə o xidmət vətəndaşların hüquqlarını həqiqətən yaxşı qoruyur. Hətta bəzən vətəndaş haqlı olmadıqda belə onun tərəfində olurlar. Məsələn, qanuna görə, alıcı aldığı malı istifadə etməyib, 14 gün ərzində geri qaytara bilər. Bəzən vətəndaşlar istifadə etdikləri malı götürüb qaytarmaq istəyirlər, bu zaman həmin xidmət vətəndaşların mənafeyini qoruyur. Yeni insanlar hüquqlarını bilmədikləri üçün mağazalar bildiklərini edirlər. Baxın, "Kontakt" mağazalar şəbəkəsi alqı-satqı müqaviləsini dollarla bağlayırdı. Biz onları məhkəməyə verdik, iş Ali Məhkəməyə qədər gedib çıxdı, sübut etdik ki, dollarla müqavilə bağlamaq Azərbaycan qanunvericiliyinə ziddir".

□ Dünya SAKİT, "Yeni Müsavat"

Şagirdlərlə bağlı yayılan iki mübhəm xəbər - əsası varmı...

1200 məktəbli qızın abort edilməsi, şagirdlərin 72 faizinin "2" alması xəbərləri ölkəni qarışdırdı...

"1200 şagird abort etdirib. Abort edənlər 9-cu, 10-cu və 11-ci sinif şagirdləridir". Ötən həftə təhsil eksperti Kamran Əsədovun bu açıqlaması son bir neçə gündə qalmaqala səbəb olub. Daha sonra report.az saytına danışan ekspert qeyd edib ki, hər il aidiyyəti dövlət orqanları müxtəlif statistik göstəricilər açıqlayır:

"Mən də təhsil araşdırmaçısı olaraq onları toplayıb, bu və ya digər yazılarda istifadə edirəm. Hər il abort edirlər xanımların sayı barədə və onların yaş həddi haqqında məlumat yayılır. Orada hər il qeyd olunur ki, 15-18 yaşlarında olan bu qədər xanım abort edilib. Əlbəttə ki, onların məktəbli olub-olmaması barədə məlumat yoxdur. Amma 15-16-17 yaşlarında olan şəxs qanunvericilik aktlarına görə məktəbli hesab olunur. İllər ərzində KİV-də çıxan rəqəmlərdən əgər aidiyyəti şəxslərin xəbəri yoxdursa, bu artıq onların vəzifəsinin öhdəsindən gələ bilməməsi deməkdir. Bu rəqəmlər rəsmi saytlara istinad edilərək götürülmüb".

Ekspertin bu açıqlamaları ictimaiyyətdə, mətbuatda, sosial mediada geniş müzakirələrə səbəb olub. Bu səbəbdən Səhiyyə Nazirliyi yayılan məlumata aydınlıq gətirib. Nazirliyin baş mə-

ma-ginekoloqu, **Respublika Perinatal Mərkəzinin direktoru Səvinc Məmmədova** bildirib ki, Azərbaycanda 1200 məktəbli qızın abort edilməsi ilə bağlı yayılan məlumatları baş müəxəssis kimi o da araşdırıb. S.Məmmədova bu məlumatın həqiqətə uyğun olmadığını, kimlərinə şou yaratmaq üçün belə açıqlama verdiyini deyib: "Bu rəqəmin mənbəyi olmalıdır. Məlumatlar yalnız statistik rəqəmlər olduqda biz ona istinad edə bilərik. Digər tərəfdən, bizim tərbiyəmiz, mentalitetimiz yol vermir ki, 9-11-ci sinif şagirdləri abort etsin".

Qeyd edək ki, son günlərdə təhsillə bağlı bu cür bir neçə məlumat yayılmışdır. Digər qalmaqallı xəbər isə martın 4-də 9-cu siniflə

ekspertin yaydığı bu açıqlamalar ictimaiyyətdə çaşqınlıq yaranıb.

Məsələ ilə bağlı Təhsil Nazirliyinin mövqeyini öyrənməyə çalışsaq da, nazirlik münasibət bildirmək istəmədiyini açıqlayıb.

Təhsil eksperti Məlahət Mürşüdüli isə qalmaqallara bu cür şərh bildirib: "Şagirdlərin imtahanlardan hansı nəticəni göstərdiyi haqda yalnız rəsmi məlumat yayıldıqdan sonra münasibət bildirmək olar. Tələsərək bir gün içərisində imtahanın nəticəsi haqda necə danışmaq olar? Bəzən görürük ki, oxucu kütləsi toplamaq, məşhurlaşmaq üçün bu cür məlumatlar yayırlar".

Ekspert 1200 məktəbli abort olunması xəbəri nə də mövqə bildirib: "Abortlarla bağlı isə qeyd edim ki, bu cür olaylar qız, məktəbli adına qəbul edilməyən haldır. Hazırda çox mürəkkəb bir zamanda yaşayırıq, ailələrdə iqtisadi çətinliklər var. Anaların ekzsəriyyəti işləyir, bəzən qızlarına nəzarət edə bilmir, xüsusən də məktəblərdə keçirilən proqramlarda bu cür olayların sonradan hansı pis fəsadlara yol açacağı haqda məlumatların verilməməsi bu cür nəticələrə gətirib çıxara bilər. Nə bu haqda dərs keçirilir, mövzular var, nə də bu istiqamət-

Yevlaxda yol qəzasına düşən şagirdlər yenidən imtahan verəcək

Yaralı məktəblilərdən birinin vəziyyəti ağır, digərlərinin durumu kafidir

Martın 11-də Yevlaxda məktəbliləri aparan mikroavtobusun qəzaya düşməsi nəticəsində 20 nəfər yaralandı. Onların 17-si Aran -1 sayılı qəsəbə məktəbinin buraxılış imtahanına gedən şagirdləri, 1-i müəllim, digər 2 nəfəri isə katibə və sürücüdür.

İcbari Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Aynurə Əhmədova yaralıların son durumu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışdı:

"Hadisə ilə bağlı Yevlax xəstəxanasına 15 nəfər daxil olub. Onlara dərhal tibbi yardım göstərilib və onlar evə buraxılıb. Mingəçevir xəstəxanasına isə 5 nəfər göndərilib. Onlardan 4-nün vəziyyəti hazırda stabildir. 1 nəfərin vəziyyəti isə ağır-stabildir. Lakin həkimlərin verdiyi məlumata görə, xəstədə yüksək dinamika müşahidə olunur. Həmin şagird ağır beyin əməliyyatı keçirmişdi".

Qeyd edək ki, Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə qəzaya əlaqədar rayona gedib. Mərkəzdən verilən məlumata görə, qəzaya uğrayan şagirdlərin yenidən imtahan verməsi üçün şərait yaradılacaq.

Qəza ilə bağlı artıq cinayət işi başlanılıb. Bu haqda Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin (DYP) İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polis polkovniki Kamran Əliyev məlumat verib. Qurum rəsmisi bildirib ki, faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 263.1-1-ci (Yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarını pozma, ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin sağlamlığına ağır zərər vurulmasına səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, istintaq araşdırmaları davam etdirilir.

K. Əliyev bildirib ki, faktla bağlı saxlanılan yoxdur.

Xatırladaq ki, martın 11-də səhər saat 9:00 radələrində Bakı-Qazax avtomobil yolunun Yevlax rayonu ərazisindən keçən hissəsində QAZ-53 markalı yük avtomobili ilə eyni istiqamətdə hərəkətdə olan "Ford Tranzit" markalı mikroavtobus toqquşub. Toqquşma nəticəsində mikroavtobusda olan 20 sərnişin xəsarət alıb.

□ Xalidə GƏRAY, Musavat.com

də tədbirlər həyata keçirilir. Düşünürəm ki, bu, başlanğıc deyil, yəqin ki, bu cür hallar əvvəllər də olub və yenə də davam edir. Bu gün bunun qarşısı alınmalıdır.

Valideyn, məktəb, ictimaiyyət əməkdaşlığı olmalıdır. Yal-

nız bu birlik nəticəsində məktəblərdə bu istiqamətdə işlər aparılmalıdır. Ümumiyyətlə, araşdırılmalıdır ki, bu cür hadisələr hansı hallarda və nədən baş verir".

□ Xalidə GƏRAY, Musavat.com

Almaniyanın paytaxtı Berlində Türkiyə Diyanət İşləri Başqanlığına məxsus "Koca Sinan" məscidi yandırılıb. Məscidin xidmətçisi "Anadolu" Agentliyinə bildirib ki, yerli vaxtla saat 2 radələrində məsciddə yanğın olduğu xəbərini alıb. Bundan sonra məscidə getdiyini və bu zaman artıq yangınsöndürənlərin məsciddəki yanğını söndürməyə çalışdığını deyib.

Şahid ifadələrinə görə, üzləri bağlanmış 3 nəfər məscidə yandırıcı mayelər ataraq qaçıb. Yanğın nəticəsində məscid istifadəyə yararsız hala düşüb. Polisin məlumatına görə, hücum edənlər məscidin girişində mətbəxin qapısından içəriyə yandırıcı maddə atıblar.

Bu, son illərdə Avropada artan islamofobiyanın ən son nümunəsidir. Amma yeganə də deyil. Bu günlərdə Britaniyada "Bir müsəlmanı cəzalandır günü" adlı aksiyanın təbliği başlayıb. BBC-nin məlumatına görə, İngiltərənin şimalında Lids şəhərində "Bir müsəlmanı cəzalandır günü" adlı aksiyaya dəstək çağırışı olan məktublarda bütün bölgələrinə göndərilib. Hökumət qurumları artıq hərəkətə keçib, araşdırmalar başlayıb. Xəbər də o da bildirilir ki, A4 kağıza yazılı şəkildə olan məktublarda müsəlmanlara qarşı zorakılıq hərəkatları sıralanıb və hətta hansı hərəkatın daha çox dəstək topladığı da qeyd olunub. Britaniya terrorla mübarizə qurumları məktubları nifrət cinayəti kimi qiymətləndirib. Bu məktublarda

İslamafobiyanın 3

Əsas səbəbi

"Qoca qitə"də müsəlman düşmənçiliyi niyə artır?

Britaniyadakı müsəlmanlar arasında qorxu yaradır. Artıq müsəlmanların özlərini əmin-amanlıqda hiss etmədiyi barədə açıqlamalar verilir.

Qeyd edək ki, ötən il yenə Britaniyada oxşar məktublara göndərilib. Ümumilikdə isə son illərdə "qoca qitə"də İslam əleyhdarlarının sayı sürətlə artır. Ümumiyyətlə, son illərdə aparılan araşdırmalardan əldə olunan rəqəmlərə əsasən Avropada İslam düşmənçiliyi və qaçqınlar əleyhinə çağırışların sayı 50 faiz artıb. Ötən il təkcə Almaniya 49 məscidə hücum qeydə alınıb. Bundan başqa, Hollandiya, Avstriya, İsveçrə, Fransa kimi ölkələrdə də İslam əleyhdarlığının səviyyəsi artıb.

Müşahidçilər, sahə araşdırmaçıları bu vəziyyətin yaranması ilə bağlı bir neçə versiyanın üzərində dayanırlar. Birinci versiya Avropada müsəlmanların sayının sürətlə artması və onla-

rın son illərdə artan tələbləridir. Məsələ ondadır ki, elmi-nəzəri əsasları olmasa da, tez-tez dünya mediasında Avropada müsəlmanların sayının artacağı, 2050-ci ilə qədər müsəlmanların sayının xristianlardan çox olacağı haqda yazılar yer alır. Halbuki bu məlumatların əsası yoxdur. Digər tərəfdən, müsəlman icmalarının, xüsusən də radikal müsəlman icmalarının siyasi tələbləri, hökumətlərə təzyiqləri Avropada əks reaksiya doğurur, müsəlmanlar əleyhinə düşmənçiliyə səbəb olur. Bunun bir səbəbi bilərəkdən qızışdırmalar olsa da, digər səbəbi isə müsəlman qruplarıdır.

Bu cür təbliğatlardan istifadə edən ifrat sağçı siyasi qruplar istifadə edərək müsəlmanları təhlükə kimi göstərir və bunun üzərindən siyasi kampaniya apararaq tərəfdar toplayır. Nəticədə heç bir əsas və perspektivi olmayan fikirlər Avropada mü-

səlman əleyhdarlığının, nifrətin yayılmasına səbəb olur.

İkinci mühüm faktor qaçqınlardır. Xüsusən də Əfqanıstan, Yaxın Şərq və Şimali Afrikadan olan çoxlu sayda qaçqınların sayının artması Avropada potensial təhlükə kimi görünür. Məsələn, yalnız son bir neçə ildə Almaniya bir milyondan çox qaçqın qəbul edib və təbii ki, bu da ölkədə "gəlmə" sayının açıq şəkildə artdığını göstərir. Üstəlik, gələnlərin özünün də heç də hamısı yüksək əxlaqi keyfiyyətlərə sahib olmurlar və bu da nəticə etibarilə müsəlman əleyhdarlığına çevrilir. Küçədə soyğunçuluq, təcavüz halları, yeni il yolkalarına hücumlar özlüyündə kiçik hadisələr olsa da, geniş kampaniyaya və müsəlmanlar əleyhinə çağırışlara səbəb olur.

Və nəhayət, üçüncü faktor Yaxın Şərqdə və dünyada yayılmış "İslam terrorizmi"dir. Xüsusən də Avropada müsəlmanlar

adına baş verən terror aktları istəməz İslam düşmənçiliyini daha da gücləndirir. Parisdə, Brüsselə, Londonda baş verən terror aktlarını törəyənlərin əsas şüarı İslam idi və təbii ki, bu cür hadisələrin "geri təpməsi" var. Nəticə etibarilə bu hadisələrin zərbələri İslama və müsəlmanlara dəyir.

Gedişat və müsəlman əleyhdarlığının ildən-ilə yüksəlməsi göstərir ki, yaxın illərdə bu istiqamətdə vəziyyət nəinki sabitləşəcək, əksinə, daha da gərginləşəcək. Bunu ildən-ilə sağın güclənməsi tendensiyası da sübut edir.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**,
"Yeni Müsavat"

Avropada miqrantların "qara günləri" başlayıb - kütləvi deportasiya

Politoloq: "Miqrantların böyük əksəriyyəti sivilizasiya baxımından tamam fərqli dünyanın adamlarıdır"

Almaniya və eləcə də digər Avropa ölkələrində mühacirlərin vəziyyəti əvvəlki illərdən fərqli olaraq, xeyli çətinləşib. Bu minvalla Avropada gəldikləri ölkələrə geri qayıtmaq istəyən mühacirlərin sayı günbəgün artmaqdadır. Eyni zamanda mühacirlərin Avropa ölkələrində oturmaq hüququ almaları da problemə çevrilib. Bəs belə bir təzahürün baş verməsi nələrə gətirib çıxara bilər?

Məsələ burasındadır ki, Almaniya və eləcə də digər Avropa ölkələrində mühacirlərin vəziyyəti əvvəlki illərdən fərqli olaraq, xeyli çətinləşib. Bu minvalla Avropada gəldikləri ölkələrə geri qayıtmaq istəyən mühacirlərin sayı günbəgün artmaqdadır. Eyni zamanda mühacirlərin Avropa ölkələrində oturmaq hüququ almaları da problemə çevrilib. Bəs belə bir təzahürün baş verməsi nələrə gətirib çıxara bilər?

Məsələ burasındadır ki, Almaniya və eləcə də digər Avropa ölkələrində mühacirlərin vəziyyəti əvvəlki illərdən fərqli olaraq, xeyli çətinləşib. Bu minvalla Avropada gəldikləri ölkələrə geri qayıtmaq istəyən mühacirlərin sayı günbəgün artmaqdadır. Eyni zamanda mühacirlərin Avropa ölkələrində oturmaq hüququ almaları da problemə çevrilib. Bəs belə bir təzahürün baş verməsi nələrə gətirib çıxara bilər?

si mühacirlərimiz meydana çıxdı ki, onlarla bağlı məsələ qarışıqdır. Bir zaman tanınmış hüquq müdafiəçilərindən biri mənə zəng etmişdi ki, Avropa dövlətlərinin birindən tələb daxil olub ki, filan adda adam sığınacaq istəyir. Bildirilib ki, guya əvvəl hökumətə yaxın olub, sonra yolları ayrılıb. Yeni hətta bu dərəcəyə qədər məsələnin eybəcərliyindən xəbərdaram. İndi də qurumun oduna yaş da yanır. Yeni indi kimsə Avropaya təhsillə, elmlə, işləməklə bağlı gedibse,

artıq onların da sənədinə kiçik bir problem tapan kimi geri qayıtlırlar. Konkret olaraq dırnaqarası siyasi mühacirlərə gəlincə isə əslində Avropa qurumlarının ciddi səhvi var. Çünki onlar özləri burada müəyyən bir təbəqə yaradırlar, onları Avropaya daşıdılar, indi isə həmin adamları geri qayıtlırlar. Bu adamlar da görürlər ki, artıq onları Avropadan qovurlar, deportasiya olunmaq təhlükələri var, başlayırlar hakimiyyətin, ölkə rəhbərinin ünvanına olmasın sözlər, təhqirlər et-

edib, Azərbaycan xalqından üzr istəyib, öz ölkələrinə geri dönsünlər".

M.Əhmədovlu bildirib ki, proses həm də bir növ sağlamlaşdırıcı təsirə malikdir:

"Belə bir şərait yaranmışdı ki, hökumətin əleyhinə bir kəlmə söyüş söyənlər qaçırdılar Avropaya, oturmaq istəyirdilər. Avropanın qanunlarının, kriteriyalarının möhkəmləndirilməsi Azərbaycan kimi dövlətlərin vətəndaşlarının xeyrinədir. Çünki bundan sonra layiq olan gedəcək. Doğrudan da ehtimal olmalıdır ki, onu incidilər. Avropanın bu cür müxalifətçiyə yer verməsi qanunidir. Ancaq bu adam müxalifətçi olsa da, tərbiyyəyə, savada malik olmalıdır. Daha gedən kimi hamının ünvanına söyüş söyməməlidir. Görünən budur ki, ortada müəyyən bir ağıllı dövr olacaq. Bu dövr qurtarılan sonra Avropanın Azərbaycan kimi dövlətlərdən miqrant axınına ehtiyacı yaranacaq. Yeni əslində Yaxın Şərqdən olan miqrantların da hamısını Avropa uzaqlaşdırma biləcəkdir. Nəhayət ki, Yaxın Şərqdən və digər ərəb ölkələrindən gedən miqrantları idarə etmək üçün mülayim, ümumi səviyyəsi yüksək olan müsəlman xalqlarının təmsilçilərinə üstünlük verəcək. Bu sahədə isə bəlidir ki, Türkiyə ilə Azərbaycanın xüsusi yeri var. Ona görə ortadakı bu dövrün ağırsını yaşamaqlıq. Bu mərhələdən sonra Avropanın xalqımızda olan münasibəti yenə də yüksək səviyyədə olacaq. Ən azı ona görə ki, ehtimal Avropaya gedib, xalqımız haqqında ağzına gələni danışmayacaqlar".

□ **Əli RAİS**,
"Yeni Müsavat"

İki əmioğlu rayondan Bakıya işləməyə gəldi, biri digərini öldürdü

İki əmi oğlu rayondan Bakıya fəhlə işləməyə gəlib. Amma yeyib-içmək məclisləri onlardan birinin ölümünə səbəb olub. Digəri isə uzun illəri həbsxanada keçirməli olacaq. Musavat.com xəbər verir ki, əmisi oğlunu qətlə yetirməkdə təqsirləndirilən 1981-ci il təvəllüdü İsgəndərov Rəşad Asla oğlunun cinayət işi üzrə məhkəmə başlayıb. İşə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə hakim Mayıl Bayramovun sədrliyi ilə baxılıb.

Məhkəmədə dövlət ittihamçısı ittiham aktını elan edib. İttihamda yazılır ki, Rəşad İsgəndərov ötən il Xəzər rayonu Türkan qəsəbəsində əmisi oğlu Pərviz İsgəndərovu qətlə yetirib. Onlar birlikdə tikintidə fəhlə işləyirmiş. Rəşad Pərvizin ürək nahiyəsindən bir bıçaq zərbəsi vuraraq onu qətlə yetirib.

Rəsmi ittihamda qeyd edilir ki, hadisəyə səbəb söyüş olub. Hər iki əmioğlu yeyib-içiblər. Mübahisə zamanı bir-birini söyüblər. Bundan sonra Rəşad İsgəndərov əmisi oğlunu öldürüb.

Məhkəmədə ittiham münasibət bildiren Rəşad İsgəndərov özünü təqsirli bildiyini deyib. Sərbəst ifadə verən Rəşad İsgəndərov bildirib ki, əmisi oğlu ilə Bakıya fəhləlik etməyə gəliblər: "Ailəmizi bununla dolandırırıq. Həmin gün nahar fasiləsində Pərvizlə içdik. Hər ikimiz sərxoş idik. Mənə dedi ki, "mənim sənə çox xeyrim deyib". Buna görə də mübahisə etdik. Mən isə bunun əksini deyirdim. Həmin vaxt mağazaya siqaret almağa gedirdik. Nar kəsmək üçün isə bıçaq götürmüşdüm. Həmin ərafədə söyüş söydü. O da, mən də özümüzdə deyildik. Bıçaqla onu vuruşam. Yərə yıxıldı. Heç onda da bilmədim. Birdən özümə gəldim ki, mən neyləmişəm. Qonşuluqda olan Füzuliyə dedim ki, təcili yardım çağırın. Əmioğlu yere idi. Onun yanında durdum. Təcili yardım gələne kimi Pərviz öldü. Polislərdə gəlib hadisə yerində mənə saxladı. Çox peşmanam, özümde olmamışam. Biz Pərvizlə qardaş kimi böyümüşük".

Məhkəmənin davamında zərərçəkmiş şəxsin hüquqi varisi, mərhumun atası Məzahir İsgəndərov dindirilib: "Ölən oğlumdur, bu isə qardaşımın oğlu. Hadisədən xeyli sonra xəbər tutdum. Pərvizin xalası oğlu Zaur zəng elədi. Dedi ki, belə bir hadisə baş verib. Bakıya gəldik. Hadisə yerinə getdim. Oğlumun can verdiyi yərə baxdım. Qonşularla, müstəntiqlə danışdım. Olan olmuşdu artıq. Oğlumun geri qaytara bilmirdim".

Ata qardaşı oğlundan şikayətçi olmadığını söyləyib. O, deyib ki, heç bir şikayəti və tələbi yoxdur: "Rəşadı bağışlayıram. Artıq olan olub. Onun həddi-buluğa çatmış uşağı olsaydı, Rəşada göstərdim ki, bala dağı nə olan şeydi. Allah mənə vaxt versin, onun çıxmağını gözləyirəm".

Hakimlər zərərçəkmişin bu dediklərini təqsirləndirilən şəxsə qarşı hədə-qorxu kimi qiymətləndirib və ona xəbərdarlıq ediblər. İş üzrə tanınan şahidlər məhkəməyə gəlmədiyindən proses martın 29-na qədər təxirə salınıb.

Qeyd edək ki, Rəşad İsgəndərov Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə ittiham edilir.

İ.MURADOV,
Musavat.com

Cəlilabadda 9 yaşlı uşaq göldə boğularaq ölüb

Cəlilabad rayonunda bədbəxt hadisə baş verib. APA-nın cənub bürosunun məlumatına görə, rayonun Günəşli kənd sakini, 2009-cu il təvəllüdü Nicat Müşfiq oğlu Mənsimov göldə balıq tutarkən ehtiyatsızlıqdan sürüşərək gölə düşüb. Onun meyiti sudan çıxarılıb.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Sumqayıtda dəhşətli qəzada iki nəfər öldü

Daxili İşlər Nazirliyi Sumqayıtda baş verən yol qəzası ilə bağlı məlumat yayıb. APA-nın nazirliyin saytına istinadən verdiyi məlumata görə, martın 12-də saat 02.00 radələrində Sumqayıt şəhərinin Koroğlu küçəsində Qubadlı rayon sakini Şamil Həsənovun idarə etdiyi "Hyundai" və şəhər sakini Eldar Həsənovun idarə etdiyi "OKA" markalı avtomobillər toqquşub.

Nəticədə E.Həsənov və sərnişini, həmyerlisi Vüsal Quliyev hadisə yerində ölüblər.

Faktla bağlı Sumqayıt ŞPİ tərəfindən araşdırma aparılır.

Bakıda qadını fotoları ilə şantaj edib, pullarını aldılar

Bakıda qadını şantaj edən şəxs tutulub. Lent.az Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadən xəbər verir ki, martın 9-da Bakı şəhər sakini A.N (qadın) Qaradağ RPİ 10-cu PB-yə ərizə ilə müraciət edib 2017-ci ilin mart ayından cari il mart ayının 9-dək olan müddətdə tanışi Miryusif Məmmədovun onun şəkillərini sosial şəbəkələrdə yayacağı ilə hədələyib 5140 manat və 4000 ABŞ dollarını aldığını bildirib.

Qaradağ RPİ 10-cu PB əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtans tədbirləri nəticəsində M.Məmmədov saxlanılıb.

Faktla əlaqədar cinayət işi başlanıb.

Uşaq oğurluğu işində gözlənilməz dönüş

Abdulla Əfəndizadə: "Uşağı Davud Bağirovun bacısı gizlədir"

Səbəyl Rayon İcra Şöbəsi Azərbaycan vətəndaşı Davud Bağirovun barəsində axtarış elan edib. Son məlumata görə, D.Bağirov hazırda Türkiyədədir. Onun Türkiyədən Azərbaycana gətirilməsi üçün tədbirlər görülür. Davud Bağirovun barəsində axtarış elan olunmasına səbəb Azərbaycan Ali Məhkəməsinin qərarını icra etməkdən yayınmasıdır.

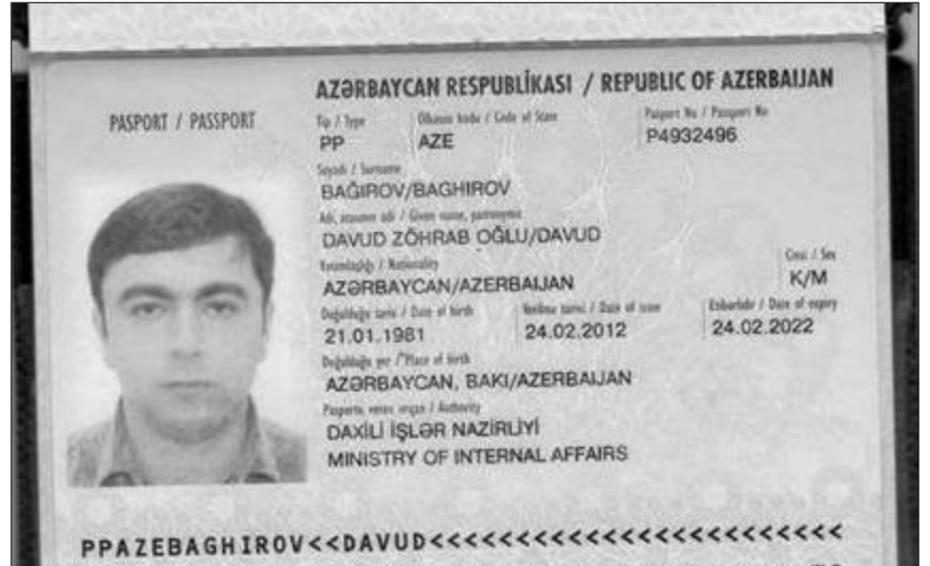
Belə ki, 5 oktyabr 2017-ci ildə Azərbaycan Ali Məhkəməsi hakim Əsəd Mirzəliyevin sədrliyi ilə Davud Bağirova münasibətdə Dubay Əmirliyi Ali Məhkəməsinin çıxardığı qərarı tənqid edib. Həmin qərara əsasən Merim Beishekeyevanın Davud Bağirova qarşı iddiası təmin olunub. Onların nikahı pozulub, azyaşlı Ceylanın anasının himayəsində qalması, Davud Bağirovun uşağı Merim Beishekeyevaya qaytarması, aliment ödənişi və digər tələblər təmin olunub. Dubayda bank sektorunda çalışan Qırğızıstan vətəndaşı Merim Beishekeyeva Azərbaycan vətəndaşı Davud Bağirovun onun azyaşlı övladını oğurlamaqda ittiham edir. Merim Beishekeyeva övladı oğurlandan sonra Dubayın hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edib. Bundan sonra uşaq oğurluğu faktına görə Dubay Prokurorluğunda cinayət işi başlanıb. İşdə Azərbaycan vətəndaşı Davud Bağirovun adı uşağı oğurlayan şəxs kimi keçir. İstintaqa təqsirli şəxs qismində Azərbaycan vətəndaşı Davud Bağirov bir neçə dəfə dəvət olunub. D.Bağirov prokurorluğa getməyib. Uşaq oğurluğu faktına görə başlanmış cinayət işində D.Bağirovdan savayı bir qadın da var. Qazaxıstan vətəndaşı Zarina Jaksenbayeva da işə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub. O, məhkəmə baş tutana qədər Dubay Əmirliyinin ərazisini tərk edə bilməz.

M.Beishekeyeva uşağı oğurlandıqdan sonra öyrənib ki, azyaşlı övladı Dubaydan Türkiyəyə, oradan isə Azərbaycana gətirilib. Buna görə də o, 2017-ci ilin fevralında Bakıda olub, övladının oğurlanması ilə bağlı ölkə başçısına, baş prokurora, Milli Məclisin sədrinə, ombudsmana, Ailə, Qadın, Uşaq Problemləri Dövlət Komitəsinin (AQUP

DK) sədri Hicran Hüseynova-ya müraciətlər ünvanlayıb. M.Beishekeyevanın nümayəndəsi hüquqşünas Abdulla Əfəndizadədir. O, uşaq oğurluğu ilə bağlı mətbuatda dəfələrlə çıxışlar edib və iş üzrə Azərbaycan məhkəmələrində bir neçə iddia qaldırıb.

A.Əfəndizadə deyib ki, qarşı tərəf hər fürsətdən yararlanmaqla Dubay Ali Məhkəməsinin iş üzrə çıxardığı qərarın icrasını ləngitməyə çalışıb. ABŞ vətəndaşı olan azyaşlı Ceylanın anasını almaq üçün qarşı tərəfdən ciddi hərəkətilik olub: "Uşağı Davud Bağirovun bacısı, AQUP DK Uşaq problemləri şöbəsinin müdiri olan Cəmilə Bağirova gizlədir. Yeni hazırda faktiki olaraq Dubayda oğurlanmış uşağın gizlədilməsi ilə məşğuldur. Məhkəmə icraçıları uşağı Davudun evində axtardılar. Cəmilə Bağirova iş vaxtı olsa da, evdə idi və öz anası ilə uşağın yerini deməkdən yayındı. Davudun İstanbulda olduğunu deyib. Guya nənəsi uşaqla Qəbələyə istirahət gediblər. Cəmilə Bağirova uşağı gizlədir".

Abdulla Əfəndizadə deyib ki, 71 yaşlı qadının yağmurlu-küləklilik havada Qəbələyə istirahət etməsinə inanmırlar: "Səbəyl Rayon İcra Şöbəsinin məmurları Davud Bağirova Azərbaycan Ali Məhkəməsinin qərarını icra etmək üçün bir neçə dəfə müraciət ediblər. Bu haqda aktlar var. Lakin o, məhkəmə qərarını qarəzli şəkildə icra etməkdən yayınıb və İstanbulda gedib. Sonuncu aktı isə

onun Dövlət Komitəsində çalışan bacısı imzalayıb. Halbuki aktda göstərilən tarix iş gününə və iş saatına təsadüf edir. Həmin vaxt Cəmilə Bağirova iş yerində olmalı idi. Hesab edirik ki,

qarşı tərəfin ailə olaraq atdığı addımlar uşağın gizlədilməsinə və məhkəmə qərarının icrasından yayınmağa xidmət edir".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV
"Yeni Müsavat"

«Bakcell» şirkəti daha bir universitetdə əmək yarmarkasına qatılıb

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil İnternet Provayderi «Bakcell», Qərbi Kaspi Universitetinin təşkil etdiyi əmək yarmarkasında iştirak edib.

Özünün genişmiqyaslı korporativ sosial fəaliyyətinə görə seçilən «Bakcell» şirkəti, Azərbaycan gənclərinin təhsili və peşəkar inkişafını diqqət mərkəzində saxlayır. Bu fəaliyyət davamı olaraq «Bakcell» mart ayının 10-da Qərbi Kaspi Universitetinin təşkil etdiyi əmək yarmarkasında iştirak edib. Müxtəlif sahələri təmsil edən 50-dən artıq nüfuzlu şirkətin iştirak etdiyi əmək yarmarkasında universitetin tələbə və məzunlarına «Bakcell» şirkətinin satış və marketing departamentlərində mövcud olan vakansiya və təcrübə imkanları barədə məlumat verilib. Həmçinin gənclər «Bakcell» şirkətinin öz müştərilərinə və xidmətlərinə innovativ yanaşma üsulları barədə geniş məlumatla tanış olublar. Karyera sərgisindəki «Bakcell» stendi iştirakçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Qeyd etmək lazımdır ki, «Bakcell» və Qərbi Kaspi Universiteti arasında 14 dekabr 2017-ci il tarixində imzalanmış Anlaşma Memorandumuna əsasən, tərəflər arasında elm, təhsil, kadr məsələləri və qarşılıqlı maraq kəsb edən digər sahələrdə əməkdaşlığın qurulması nəzərdə tutulur. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində görülməli işlər ölkəmizdə təhsil və iqtisadiyyatın inkişafı üçün faydalı olmaqla yanaşı, Azərbaycan gənclərinin əmək bazarına uyğun mütəxəssis olaraq yetişdirilməsinə töhfə verəcək.

«Bakcell» şirkətinin gənclərin təhsil almasına və karyera qurmasına dəstək göstərir və beləliklə Azərbaycan gənclərinin parlaq gələcəyinə öz töhfəsini verir.

Bakıda qadın aptekə basqın etdi

Bakıda aptekə basqın olub. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, martın 10-da Binəqədi rayonunun Biləcəri qəsəbəsi ərazisində yerləşən aptekə gəlmiş naməlum şəxs orada işləyən qəsəbə sakini X.Nəcəfovəni bıçaqla hədələyib kassadan 165 manat aparıb.

Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin 6-cı Polis Bölməsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtans tədbirləri nəticəsində quldurluğu törətməkdə şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini, evvəllər məhkum olunmuş Aygün Əliyeva saxlanılıb.

Bu gün Yel çərşənbəsidir...

Bu çərşənbədə əsən soyuq və isti küləklər yazın gəlişindən xəbər verir

Bu gün ilaxır çərşənbələrdən üçüncüsü - Yel çərşənbəsi qeyd edilir. Bu çərşənbə xalq arasında "Küləkli çərşənbə", "Külək oyadan çərşənbə", "Yelli çərşənbə", "Badi (külək) çərşənbə", "Nəfəs çərşənbə" adlandırılır. Novruz bayramı ərəfəsində keçirilən Yel çərşənbəsi yaranmış prosesinin üçüncü mərhələsini əks etdirir.

Əgər torpaq və su insan yaradılışının materialını, maddi əsasını təşkil edirsə, od və yel bu materialın yaradılmasında kənar vasitəçi statusunda çıxış edir. Qədim etiqadlarda qeyd edilir ki, torpağın altında - "qara nehrdə" yatmış dörd cür külək Yer üzünə çıxaraq müxtəlif libaslarda özünü göstərir. Mifologiyamızda ağ yel ağ, qara yel qara, xəzri göy, gilavar qırmızı libasda təsvir edilir. Yel çərşənbəsi günü bu dörd yel birləşərək, dünyanı doladır, oyanmış suyu, odu hərəkətə gətirərək yazın gəlişindən xəbər verir. Yel çərşənbəsində adətən hava təmizlənir. Tədqiqatlarla görə, Yel çərşənbəsində əsən soyuq və isti küləklər yazın gəlişindən xəbər verir. Gün ərzində küləyin bir neçə dəfə dəyişməsi onun özünün təmizlənməsi kimi qəbul edilir. Şifahi xalq yaradıcılığında Yelin tanrı olması ilə

bağlı müxtəlif nəğmə, əfsanə, rəvayət, mif, inanc, məsəl və s. yaranıb.

Yel çərşənbəsi günü digər çərşənbələrdə olduğu kimi, tonqallar qalanır, süfrələr bəzənir. Evlərdə plov, əsasən də südlü plov, bulğur aşığı bişirilir. Süfrəyə dənlil bitkilərdən hazırlanmış yeməklər, quru meyvələrdən və şirniyyatlardan ibarət xonçalar qoyulur. Evlərdə təmizlik işlərinə başlanılır, səməni cürcədir, bəzi evlərdə isə azca boy atmış səmənin belinə qırmızı qurşağ bağlanır. Bu ərəfədən baş-

layaraq bayram üçün yeni geyimlər alınır. Oğlanlar bu çərşənbədə qız seçməyə çıxarlar. İnam görə, bu gecə Xızır Nəbi sevgililərə "Abi-kövsər" suyu içirib buta verir. "Ağ yelə tuş olasan səni", "Üstündən ağ yellər əssin" kimi alqışların da bu inancdan doğduğu deyilir. Hətta inanca görə, Yel çərşənbəsində ata-ananın xeyir-duası olmadan qaçırılan qız xeyir-duanı əli butalı Xızır Nəbi verir. Bu çərşənbədə qəfəsdəki quşların havaya buraxılması da inanclarımızdır.

Bəzi hekayələrimizdə bu motiv öz yerini tutur. Xızır Nəbi ilə təmasda olmaq üçün icra olunan yelləncəkdə yellənmə mərasimi də bu çərşənbənin rituallarından. Yellə bağlı atalar sözləri də çoxluq təşkil edir: "Yelə verdiyin düşməne qismət olar"; "Yelə qoşulan çox uzağa getməz"; "Yel aparən yelinki, yerdə qalan mənimki"; "Yelin işi el-nən deyil, külnəndi"; "Küləklə yatanın cin atı olar";

□ **Günəli MANAFLI**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanlı ifaçılar xarici ölkələrin toy bazarına girib

Ölkəmizdə birmənalı qarşılanmayı ifaçılar Qazaxıstanda, Özbəkistanda sevilirlər

Azərbaycan musiqisi, müğənniləri son zamanlar Özbəkistan, Türkmənistan, Türkiyə, Cənubi Azərbaycanda daha da populyarlaşmaqdadır. Xüsusən də Qazaxıstan və İran toylarında musiqilərimiz həm instrumental, həm də mahnı janrında tez-tez səslənməkdədir. Təkcə klassik musiqiçilərimiz deyil, ölkəmizdə heç də birmənalı qarşılanmayan müğənnilərimiz adçəkikən ölkələrdə getdikcə məşhurlaşmaqdadır.

Məsələn, Üzeyir Mehdizadənin mahnıları ölkəmizdə birmənalı qarşılanmasa da, ölkə hüdudlarından kənarda Türkiyə və Rusiyada, hətta Özbəkistanda məşhurdur. Müğənni bir neçə il öncə Özbəkistanda fanatları üçün konsert vermişdi. Yerli mətbuatda yayılan məlumat görə, müğənninin "O yana gedir, bu yana gedir" mahnısı telefon zənglərinə əlavə edilmək üçün gecə-gündüz özbək televiziya kanallarında reklam olunmuş. Həmçinin məlumatlarda bildirilir ki, Daşkəndin "Türkiyə" sarayının açıq havada olan pavilyonunda baş tutan konsertdə Üzeyir Mehdizadə ölkənin pop ulduzları ilə yanaşı səhnəyə çıxıb. Tamaşaçıların əksəriyyəti Üzeyir Mehdizadə səhnəni tərk etdikdən sonra stadiondan çıxıb gediblər, yerli pop ulduzlarını dinlə-

məkdən vaz keçiblər. Müğənni Özbəkistana tez-tez dəvət alır. Demək olar ki, Özbəkistanda toy aparən yeganə azərbaycanlı müğənnidir.

Eləcə də Türkmənistanda müğənni Rəqsanə İsmayilovanın ifaları populyarlaşmağa başlayıb. Xatırladaq ki, 2014-cü ildə Türkmənistanın prezidenti Qurbanqulu Berdimuhəmmədov müğənninin "İnanımmı" mahnısını oxumuşdu.

Onu da qeyd edək ki, Özbəkistanda Azərbaycan musiqilərinə olan marağın artmasının səbəbi ötən il Daşkənddə rəsmilər tərəfindən "Azərbaycan musiqisinin inciləri" adlı musiqi diskini buraxılmasıdır. Məlumat görə, bu

ölkədə dəfələrlə musiqi həvəskarları Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinə müraciət edərək Azərbaycan musiqisinə dair mahnıları əldə etmək istədiklərini bildiriblər. Məhz Azərbaycan musiqisinə olan böyük marağı nəzərə alaraq, Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi milli musiqimizin incilərini seçərək onları qardaş ölkədə təbliğ etmək məqsədilə disk formasında buraxıb.

"Azərbaycan musiqisinin inciləri" adlı musiqi diskində həm Azərbaycan klassik musiqisinin şedevrləri sayılan Üzeyir Hacıbəylinin "Koroğlu uvertürası", "Aşıq sayığı", "Arşın mal alan qızların xoru", Fikrət Əmirovun "Mən səni araram", "Kürd ovşa-

n", Qara Qarayevin "İldırım yollarla", "Yeddi gözəl" əsərləri, həm də XX əsrin Azərbaycan musiqisinin şah əsərləri hesab olunan Müslüm Maqomayevin "Azərbaycan", "Sənsiz", Rəşid Behbudovun "Ay Laçın", "Nazəndə sevgilim yadıma düşdü", "Ana", Şövkət Ələkbərovanın "Azərbaycanım", "Axsən", Zeynəb Xanlarovanın "Kim nə qaldı", "Cavanlığım", "Sən mənim sən Qarabağ" və s. hitləri öz əksini tapıb. Həmçinin müasir dövr Azərbaycan musiqisinin ulduzları, sevilən mahnılarımız da diskdə öz əksini tapıb. Belə ki, Alim Qasımovun "Əziz dostum", "Xatirələr", Akif İslamzadənin "Ala göz- lüm", Flora Kərimovanın "Əzi-

"Özlərinə ekstrasens deyən şəxslər efrində tamaşaçıya hörmətsizlik edir" - MTRŞ

"Müzakirə verilişlərində, tok-şoularda ciddi, ictimai əhəmiyyət kəsb edən mövzuların müzakirəsi zəruridir və buna tamaşaçının ehtiyacı var. Kim deyirsə belə mövzular tamaşaçı üçün maraqlı deyil, səhv edir".

Bunu APA-ya Milli Televiziya və Radio Şurasının (MTRŞ) Ekspertiza, Proqramlaşdırma və Analitik şöbəsinin müdiri Təvəkkül Dadaşov deyib. O qeyd edib ki, cəmiyyətdə ekstrasenslər, öncəgörelər də kimlər üçünsə maraqlıdır: "Aktuallıq kəsb edərsə, ciddi ekspertlərin iştirakı ilə belə mövzularla hərdən müzakirəyə çıxarmaq olar. Lakin bu, davamlı şəkildə alanda başqa meyllər hiss olunur. Hazırda bəzi telekanallar bu mövzuları reyting xatirinə mütəmadi olaraq gündəmdə saxlamaq xətti seçib. Hətta bəzən aparıcıların da buna məcbur olduğu müşahidə edilir. Çünki onlardan reyting tələb olunur. Əlbəttə, bu, xoşagələndir hal deyil. Lakin elə kanallar da var ki, onların efrində qətiyyətlə belə hallar yaşanmır. Deməli, "ekstrasens"lərsiz də reyting yığımaq olar".

T. Dadaşov qeyd edib ki, xüsusən "Space" telekanalında yayımlanan "El bizim, sirs bizim" verilişində son vaxtlar cəmiyyətdə ekstrasens, şəfəverici kimi tanınan bəzi şəxslər tez-tez görünür: "Bütün hallarda onlar efrində tez-tez çıxdıqca, reklam olunurlar. Bəzən həmin ekstrasenslər insanların sağlamlığına özlərini həkimlərdən daha vacib rol sahibi kimi təqdim edirlər. Təəssüf ki, aparıcılar da ekstrasenslərin təbəbbürlü çıxışlarının qarşısını almağa çalışmırlar. Bu da onların əl-ayağını açır. Özlərinə ekstrasens deyən həmin şəxslər son vaxtlar özlərini o dərəcədə arxayın hiss edirlər ki, efrində tamaşaçıya, iştirakçıya hörmətsizlik edir, yersiz emosionallıq, efrin etikasına zidd davranışlar sərgiləyirlər. Bütün bunlar ciddi narahatlıq yaradır. Sanki kanalların, aparıcıların həmin "ekstrasens"lərdən asılılığı təəssüratı yaranır. Bu cür hallar monitorinqlərin predmetidir və mütəmadi olaraq şura rəhbərliyinə məruzələr edilir".

zım", "Danxıram sənin üçün Şuşam", Azərinin "Çırpınırdı Qara dəniz", Elnarə Abdullayevanın "Azərbaycanım mənim", Mirələm Mirələmovun "Sənsiz" mahnıları musiqi incilərimiz sırasına daxil edilərək diskdə verilib.

Son zamanlarda İran və Cənubi Azərbaycan şəhərlərində keçirilən toylarda da musiqilərimiz geniş yer almaqdadır. Fars əsilli musiqiçilər belə repertuarlarında tez-tez Azərbaycan musiqilərindən istifadə edir.

"Bizim musiqimiz əzəldən gözəldir. Bəzən musiqimizin qarşısını kəsmək istəyirlər ki, fars musiqisindən irəli getməsin. Lakin musiqimiz təbiətən gözəl olduğu üçün irəli getməkdədir". Bu sözləri Təbrizin məşhur musiqiçisi, Həsən ağa Dəmirçi mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışarkən deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan musiqisi getdikcə daha çox rəğbət qazanmaqdadır:

"Burada daha çox fars musiqiçiləri üçün şərait yaradılır, müxtəlif yollarla konsert salonları doldurulur. Lakin yenə də böyük maraqlı Azərbaycan musiqisindədir.

Son vaxtlar burada klassik musiqimiz də inkişaf etməyə başlayıb. Hətta simfonik orkestr yaradılıb, 3-4 aydan bir konsertlər verilir, klassik bəstəkarlarımızın, o cümlədən Q. Qarayev, Ü. Hacıbəyli, F. Əmirovun, T. Quliyevin və digərlərinin əsərləri səsləndirilir".

Həsən ağa Dəmirçi onu da qeyd edib ki, İran və Cənubi Azərbaycanda bayağı mahnılardan çox muğam və klassik musiqilərə maraqlıdır: "Doğrudur, bayağı ifalara maraqlı olsada, musiqidən anlayış olan daha çox muğam və xalq mahnılarına üstünlük verir. Xüsusən də AzTV-də yayımlanan muğam festivalı başlayan zaman hamı evinə gedib, diqqətlə verilişi izləyir".

Təbrizdə yaşayan musiqişünas Zalina Məmmədliyəvə isə qeyd edib ki, son zamanlarda nəinki Azərbaycan musiqisinə, həmçinin rəqslərinə çox böyük maraqlıdır: "Toylarda Azərbaycan rəqslərinə maraqlıdır. Hətta rəqslər üçün xüsusi paltarlar təklif edilir, baxmayaraq ki, çox baha başa gəlir.

Tehrandə isə xüsusi məclislər təşkil edilir, Azərbaycan muğamları, aşıq musiqiləri səsləndirilir".

Musiqişünas hazırda İran və Cənubi Azərbaycanda ən çox sevilən müğənnilərin adlarını da açıqlayıb:

"Alim Qasımov, Xatirə İslam, Aşıq Zülfiyyənin ifalarını çox sevirəm. Gənclər isə daha Üzeyir Mehdizadənin ifalarını bəyənir, onun mahnılarını tez-tez sosial şəbəkələrdə paylaşır. Eləcə də müğənni Əlikram Bayramovun da mahnıları populyarlaşmağa başlayıb".

□ **Xalidə GƏRAY,**
Musavat.com

MÜSAVAT

Son səhifə

N 57 (6946) 13 mart 2018

Dikdaban geyinməyə məcbur edildiyi üçün... başına gəlməyən qalmadı

Kanadalı ofisiyant xanımla bağlı facebook sosial şəbəkəsində müdafiə kampaniyası başlanıb. Kampaniyaya səbəb ofisiyantı çalışdığı iş yerində dikdaban ayaqqabı geyinməyə məcbur etmələri və bunun sonucunda onun ayağının qanaması olub. "The Daily Mail"-in xəbərinə görə, xanımın durumu ilə bağlı təəssüflərini bildirenlər onun çalışdığı restoranı boykot etməyə çağırıblar. "Joey" restoranlar şəbəkəsində çalışan xanımın fotolarını isə Nikola Qavins yayımlayıb. Bu, 11 min paylaşım və 412 şərhə səbəb olub. Ofisiyant xanımın adı hələ tam açıqlanmayıb. Amma Nikola bildirib ki, ayağının qanamasına baxmayaraq, restoranda növbəti gün də ofisiyantı dikdabanla gəzməyə məcbur ediblər. Ona daha rahat ayaqqabıda gəzməyə icazə verməyiblər. Qeyd olunur ki, müəssisənin siyasətinə uyğun olaraq, əməkdaşlar dikdaban ayaqqabı geyinməyə məcburdular. Amma fotosu yayılan ofisiyantın ayağı qanayıb və dırnağını itirib. Bununla belə, restoranın meneceri ondan dress koda riayət etməsini tələb edib.

Qarışqa qulağından girib, gözündən çıxır

Hindistanda 11 yaşındakı qız şagirdin gözlərindən qarışqalar çıxıb. Yuxu zamanı kiçik qızın gözüne girdiyi düşünülen qarışqaları təmizləyən həkimlər təəccüb doğuran bir həqiqətlə qarşılaşıblar. Hindistanın Belthangadidəki Nellingeri kəndində yaşayan Ashvini adlı uşağın ailəsi öncə bu duruma çox əhəmiyyət verməsə də, qarışqaların çıxmağa davam etdiyini gördüncə xəstəxanaya müraciət ediblər. Həkimlərin müəyyən etdiyinə görə, qarışqalar uşağın qulağından içəri girib. Xəbərdə həmçinin bildirilir ki, müxtəlif dərmanlar yazılaraq evinə

göndərilən Ashvininin gözlərindən gündəlik olaraq 5-6 qarışqa çıxıb, son 10

gündə isə gözlərindən çıxan qarışqaların sayı 60-a qədər artıb.

Qopan ayağını başının altına yastıq kimi qoyub 2 saat gözlətdilər

Hindistanda 28 yaşındakı Ghanshyam keçirdiyi qəzadan sonra xəstəxanaya aparılıb. Jhansi tibb fakültəsində bir oturaq üzərində gözləyən xəstənin qopmuş ayağından isə balıq kimi istifadə edilib. Adamın həmin zaman şüurunun yerində olub-olmadığı isə bilinmir.

Bir məktəb servis avtobusunda konduktorluq edən adam avtobusun aşması nəticəsində ayağını itirib. Avtobusdakı sərnişinlər isə yaralanıb. Adamın yaxınları iddia edir ki, həkimlər onun qopan ayağından balıq olaraq istifadə ediblər.

Qohumlarından olan Janaki Prasad deyib ki, qəza barədə xəbər alan kimi dərhal xəstəxanaya qaçdıqlar: "Gördük ki, Ghanshyamin qopmuş ayağı başının altındadır. Həkimlərdən müdaxilə etmələrini istədik, amma bununla maraqlanmadılar. İki saat yarım sonra mən bazara gedib, bir balıq aldım".

Ölkənin səhiyyə naziri Ashutosh Tandon isə bildirib ki, hadisə ilə bağlı araşdırma başlanıb və həkim Mahendra Pal Singh, həkim Alok Agarwal və tibb bacıları Deepa Narang ilə Shashi Srivastavanın işdən çıxarılmaları barədə əmr verilib.

Kriminal xəbər oxumaq qadınların əhvalını pisləşdirir

Qəzetlərdə cinayət xəbərlərini oxuyandan sonra qadınlarda stress hormonu artır. Kanadalı alimlərin araşdırmasına görə, bu cür xəbərlərə kişilərdən fərqli olaraq qadınlar daha həssas reaksiya verir. Araşdırma çərçivəsində alimlər qəza və cinayətlə bağlı üzücü xəbərlərlə yanaşı, hər hansı emosional reaksiya doğurmayan xəbərləri də seçib. Qadın və kişilərdən ibarət təcrübə "obyektləri" hər iki növdən olan 24 xəbəri 10 dəqiqə ərzində oxuyub. Stress testinə salınan bu şəxslərin tüpürək nümunələrindəki kortizol səviyyəsi ölçülüb. Məlum olub ki, mənfi yüklü xəbərləri oxuyan qadınlarda daha çox stress hormonu yaranır. Eyni durum kişilər üçün keçərli deyil. Çünki onların əhvalı belə xəbərlərdən sonra dəyişmir.

Qoroskop
(13 mart) Sabuhi Rahimli

QOÇ - Qarşınızda duran təqvimin ümumi mənzərəsi kifayət qədər qənaətbəxşdir. Demək olar ki, nəzərdə tutduğunuz əksər məsələlər öz həllinə yaxınlaşacaq. Yaşca sizdən böyük olanlara mərhəmət göstərin.

BUGA - Qayğılı günləriniz artıq arxada qalmaqdadır. Sizi bəlli burulğandan xilas edənlər tapılacaq. Nahardan sonra bunu özünüz də görə bilərsiniz. Amma gərək siz də boş durmayıb fəallığınızı artırasınız.

ƏKİZLƏR - Ailə üzvlərinizlə, sevdiklərinizlə daha mərhəmətli davranın. Kimlərsə ittiham etməyə qalxmayın. Yalnız bu halda perspektivlərinizə yaxınlaşa bilərsiniz. Axşam saatlarında aldığınız təkliflərə razılıq verin.

XƏRÇƏNG - Üzərinizə düşən öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirərsəniz, nüfuzunuz artacaq. Bu isə öz-özlüyündə iştirakçısı olduğunuz proseslərin daha müsbət məcraya yönəlməsinə rəvac verəcək.

ŞİR - Tələsik qərarlar verməkdən çəkinin. Uyğun zamanda uyğun qərarlar verməyə çalışın. Həmkarlarınızla, yaxın ətrafınızla mülayim davranın ki, dar macalda pejmürdə qalmayasınız. Gecəni öz evinizdə keçirin.

QIZ - Günün ovqatına uyğun olaraq ulduzlar sizə daha çox istirahət vəd edir. Əgər mümkün olsa, bu tövsiyələrə riayət edin, heç olmasa, sakit bir məkana çəkilib düşüncələrinizlə baş-baş qalın.

TƏRƏZİ - Sağlıq durumunuzu nəzarətdə saxlasanız, hər hansı sıxıntı çəkməyəcəksiniz. Əksinə, bütün iştiaqlarda vəziyyət xeyrinizə işləyəcək. Günortadan sonra şəxsi büdcənizdə artım da gözlənilir.

ƏQRƏB - Çox məhsuldar gündür. İş iştiaqınızda bütün proseslər xeyrinizə olacaq. Hətta səhər saatlarında perspektivli görüşlərdə iştirakınız da mümkündür. Bu hal baş versə, təşəbbüskarlıq öz əlinizdə olmalıdır.

OXATAN - Daxili dünyanızı zənginləşdirmək üçün iç dünyanızı anlama bilən adamlarla bir araya gəlin. Əmin olun ki, fiziki yorğunluğunuz, dalana dirənən işləriniz bu yolla asanca həllini tapa bilərsiniz. Qeybətədən uzaq olun.

OĞLAQ - Əsl işgüzar bir gün yaşayacaqsınız. Bütün gücünüzü konkret hədəflərə yönəldin ki, məqsədinizə daha tez çatasınız. Axşam yaxın maraqlı və nüfuzlu adamlarla görüşləriniz sizi mövcud sıxıntılardan qurtaracaq.

SUTÖKƏN - Mənfi enerjili Ayın bürcünüzdə qərar tutması ümumi enerjinizin azalmasına səbəb ola bilər. Bu səbəbdən ənənəvi olmayan hər hansı işin qulpundan yapışmayın. Qidanıza xüsusi diqqət yetirin.

BALIQLAR - Bugünkü enerjiniz fəaliyyətdə xarüqələr yaratmağa imkan verməyəcək. Odur ki, imkanınız yetdiyi qədər mənəvi istirahətə üstünlük verin ki, gününüz boşa getməsin. Yaxın ünvanlara qonaq getmək də olar.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Stüardessalar qısa əmək geyinməyə istəmir
Yaponiya aviakampaniyası "Skymark Airlines"-in xanım işçiləri yeni uniformaları ilə bağlı şikayət ediblər. Stüardessaların Həmkarlar İttifaqı kampaniya rəhbərliyinə müraciətində bildirib ki, "firma öz işçilərinə mal kimi yanaşır". Bu sərətirazə səbəb isə yeni geyimlərdə stüardessaların yubkasının xeyli qısa olmasıdır. Firma bu geyimlərlə daha çox müştəri cəlb etmək məqsədi güdüb. Stüardessalar isə açıqlayıb ki, qısa yubkalar hərəkət imkanlarını azaldır. Bundan başqa, bu geyim tərz sərnişinlərin onları başdan-ayağa qədər süzməsinə, şəkillərini çəkməsinə, hətta söz atıb, əxlaqsız təkliflər etməsinə də şərait yaradacaq. Bu isə işin keyfiyyətinə mənfi təsir göstərəcək. Kampaniya rəhbərliyi isə işçilərin bu formada etirazına təəsüfünü bildirib və bəyan edib ki, istəməyən işçilər həmin uniformanı geyinməyə bilərlər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100